

schamper

De MANOSFEER
voor dummies

Verzwegen
vrouwen in de
wetenschap

SHUT UP

Kill your
darlings,
bury your
gays:

~ LGBTQIA+ ~
REPRESENTATIE
in de media

Puberende
poëzie ~

Uit het archief:
queer met de
Rooie Vlinder

Oplage
3000 exemplaren op papier

Versijnt driewekelijks tijdens het academiejaar.

Verantwoordelijke uitgever
Tailah Baert
Hoveniersberg 24, 9000
Gent

Druk
Graphius Gent
Traktaatweg 8
9041 Gent

Hoofredacteur
Tailah Baert

Chef Cultuur
Emilie De Winne

Algemeen Coördinator
Kernredactie

Chef Wetenschap
Lune Schollaert

Chef Reclame & PR
Henri Ponnet

Chef Lay-out
Tailah Baert

Chef Sociale Media & PR
Joren Stox

Chef IT
Kernredactie

Chefs Maatschappij & Opinie
Tina Morthier & Jasper Mouton

Chef Eindredactie
Yana Rosé

Chef Universiteit
Joppe Frans

Chef Beeld
Sara Schelstraete

Redacteur
Anaïs "zoals het nu loopt" Vanassche, Bavo "Builplaag" Bobelij, Bjarni "Explosie" Vanhoutte, Emilie "10 jaar duisternis" De Winne, Emma "Covid-20" Juxon-Smith, Erdal "Dansplaag" Yayla, Henri "Zwart gat" Spriet, Joppe "Oosterweelverblinding" Frans, Joren "Dikke akka" Stox, Leone "Meteoor-inslag" Mattheus, Lies "Foute Paus" Pardon, Lune Schollaert, Robin "Bananenschil" Chan, Rune Stiens, Rune Stiens, Sarah Van Crombruggen, Sophie "Zondvloed" Marina Dosal Dierssen, Tailah "Geen hoofredacteur bij Schamper" Baert, Tina "Boxers" Morthier

Medewerker
Chloé Remacle, Ella Pauwels, Emilie Meese, Fien Waeye, Leonie De Decker, Roosje "Confettie-explosie" Visschedijk, Yentel Goubert

Beeld
Bavo Bobelij, Emilie Meese, Emma Juxon-Smith, Joppe Frans, Lune Schollaert, Marina Dosal Dierssen, Maud Van Ginneken, Roosje Visschedijk, Samuel "Death Star" Bocken, Sarah Van Crombruggen, Tina Morthier, Yanne "Klassieke meteoriet" De Frenne

Eindredactie
★ Leone Mattheus, Nina De Neve, Noah Dols, Pieter "Provincie schaft planeet af" Beirens, Yana "Hegseth struikelt op de rode knop" Rosé, Joren Stox, Joppe Frans, Marina Dosal Dierssen, Tina Morthier, Emilie De Winne, Tailah Baert, Roosje Visschedijk, Lune Schollaert, Chloé Remacle, Emma Juxon-Smith, Marie-Julie Vinckier, Rune Stiens, Samuel Bocken, Lies Pardon, Jakob De Smaele, Yanne De Frenne, Robin Chan, Bjarni Vanhoutte, Yentel Goubert

Vormgeving
Pieter Beirens

Cover
Yanne De Frenne

CHECK ONZE WEBSITE!

Sorry, ik had het te druk

DOOR TAILAH BAERT

Dit is hem dan, mijn laatste edito. *Alea iacta est*. Over enkele weken ben ik hoofredacteur af. Volgend jaar zal je op deze bladzijde de gevleugelde woorden van mijn opvolger **Joppe Frans** kunnen lezen. Het is een hectisch jaar geweest, maar ik ben toch vooral trots. Het is eigenlijk een wonder dat ik hoofredacteur van *Schamper* werd. Een studentenvereniging leiden stond niet op de planning toen ik startte aan de universiteit.

Toch waren er tekenen. Kleine **Tailah** wou sportjournalist worden. Ik verslond het sportnieuws van de eerste tot de laatste letter. Als mijn buurman **Regnier** de *Sportwereld* had uitgelezen, kwam hij die in onze brievenbus steken. Zelfs dat gedateerde nieuws las ik nog eens opnieuw. Van de verwachte basisopstelling van Real Madrid tot de uitslagen in tweede provinciale. Op woensdagavonden ging ik dan bij de burens voetbal kijken. Regnier lag in de zetel, ik zat op de poef. We bespraken de titelkansen van Club Brugge. Ik kreeg een cola en een koek. Hij vertelde mij weetjes die ik vaak al wist. "Wat is de bijnaam van Juventus?" De Oude Dame, natuurlijk.

Zoals dat gaat met tieners verloor ik interesse in mijn hobby. Ik ging verder. Naar het middelbaar, naar de universiteit. Regnier bleef achter in zijn zetel. Jaren nadat ik voor het eerst droomde om journalist te worden, nam ik zelf de pen op en begon te schrijven voor *Schamper*. De rest is geschiedenis. Mijn leven speelde zich volledig af in Gent. Zeker als hoofredacteur heb ik niet veel geslapen. Op de redactie prutsten we om drie uur 's nachts aan

zinsconstructies. Er passeerden duizenden mails in mijn inbox. Ik ging van de les naar een interview, naar een vergadering en terug.

“

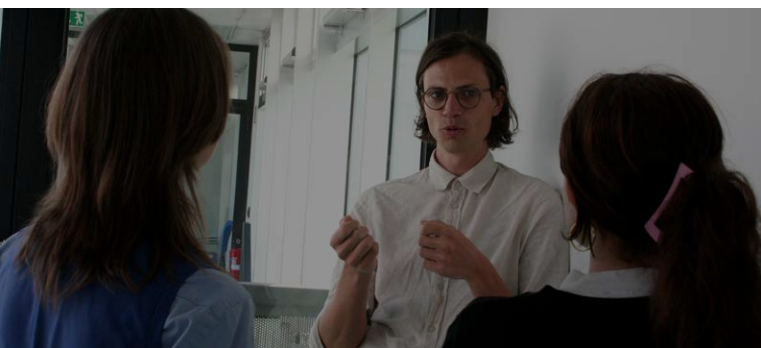
Ik kreeg een cola en een koek

Uiteindelijk kom ik op een vrijdagavond thuis van mijn leven in de stad en staan

de burens op de stoep, in tranen. "Regnier is vannacht gestorven, in zijn zetel." De Oude Heer heeft zijn laatste weetje verteld. Maar hij zag je zo graag. En hij vroeg zo vaak: "Zou Tailah nog eens naar de voetbal komen kijken?" Sorry Regnier, ik had het te druk.

ONDERWIJS

- Op Vakverkenning // Dagelijkse restokost 4.
- In Memoriam: De Rooie Vlinder 5.
- Rectorverkiezingen reviewed 6.
- Academische wereld onder druk 8.
- Analyse van academiejaar 2024-2025 10.
- Advies aan toekomstige studenten 12.

MAATSCHAPPIJ

- Het koloniale erfgoed in Gent 14.
- Open boek: genderhistoricus Jonas Roelens 16.
- Opinie: protect the dolls 18.
- Koningsdagkwis 19.

WETENSCHAP

- Belangrijke vrouwen, grote ontdekkingen 22.
- Heks of heler? 25.
- Seksisme binnen de gezondheidszorg 26.
- Vergeten vrouwenpennen 28.
- Het Matilda-effect 29.

CULTUUR

- De manosphere voor dummies 30.
- Ode aan de puberpoëzie 33.
- Queer representatie: geld of inclusie? 34.
- KultuurKort 36.
- Cassettebandje: Female Rage 37.

SATIRE

- ChatGPT: de perfecte partner 38.
- Strip // Fakebook 39.

Op Vakverkenning

DOOR SARAH VAN CROMBRUGGEN

Geschiedenis van de hedendaagse wijsbegeerte: filosofie van de pornografie?

In dit vak maak je kennis met vijf hedendaagse filosofen. Elke les zoomt in op een van hen, en je leest daarbij enkele fragmenten uit hun werk.

Wijsgeren in spe krijgen dit vak in het eerste semester in het eerste jaar voorgeschoteld als de ultieme eerste kennismaking met filosofie, of hoe Jan met de pet het althans ziet: vage en zweverige quotes van **Friedrich Nietzsche** en stapels tekst om te lezen. De moraalwetenschappers moeten helaas nog een jaartje geduld hebben voor ook zij dit tafereel mogen aanschouwen.

De eerste les van prof. **Bart Vandenabeele** omschrijven als memorabel? Een ernstig understatement. Postmoderne filosofische stromingen analyseren aan de hand van de porno-industrie? Vrijwel ongezien. Het is immers een *running gag* geworden onder de studenten: hoe lang duurt het voor prof. Vandenabeele begint over porno?

Je moet niet vrezen in te dommelen in de stoffige en warme aula Jaap Kruithof eens deze lessen van start gaan. Prof. Vandenabeele en zijn assistent **Louis Schreel** schudden je volledig wakker met een bom aan informatie over **Martin Heidegger**, **Hannah Arendt** en enkele andere excentrieke figuren. Op het einde van de lessenreeks ga je nog steeds niet helemaal weten wie **Lyotard** nu juist is en drie jaar later eigenlijk ook niet. Je krijgt een grondige basis hedendaagse filosofie mee die immens nuttig blijkt in andere vakken uit de wijsbegeerte, maar ook waardevol is als laatste ontmoeting met filosofie. Het zal misschien zwaar op de maag liggen, maar Nietzsche wordt in praktisch elk vak aan de Blandijn vermeld.

Dagelijkse Restokost

DOOR LUNE SCHOLLAERT

BROODJE MET OUD BRUGGE-KAAS EN (FELGELE) MOSTERD

Zoals de vegetariërs onder ons zeker weten, is de broodjeskeuze aan de UGent beperkt: kaas of een groentespread die af en toe verandert van naam, maar nooit van smaak. Deze week lag er een nieuweling in de rekken: Oud Brugge-kaas met mosterd.

Het broodje was simpel belegd: Oud Brugge-kaas, een hardgekookt ei, knisperige sla en mosterd. Voor esthetiek scoort het broodje niet hoog. De mosterd had meer weg van felgele kleuterverf dan de delicatesses die Tierentyn verkoopt. Gelukkig is dit een relatief onbelangrijk criterium wanneer het broodje wel goed smaakt. De Oud Brugge-kaas heeft een volle smaak waar de standaard jonge kaas nog iets van kan leren. Daarnaast is dit een van de weinige broodjes die niet verdrinkt in mayonaise. De sla en het hardgekookt ei zorgen voor een gezonde toets aan de maaltijd, zodat de volledige voedseldriehoek goed vertegenwoordigd is. Het nieuwe broodje is een meer verfijnde variant van een klassiek broodje met kaas en mag van mij een permanent plaatsje in de rekken krijgen.

De Rooie Vlinder: LGBTQ+ aan de UGent in de jaren 70

DOOR ERDAL YAYLA, ROOSJE VISSCHEDIJK & LEONIE DE DECKER

De Rooie Vlinder was een activistische werkgroep die zijn tijd ver vooruit was. De leden stredden voor homo-acceptatie en vrije seksualiteit in een tijd waar dat nog niet zo vanzelfsprekend was. Waar hield deze organisatie zich mee bezig?

De vereniging werd in 1976 opgericht door onder andere **Eddy van Sandt** en **Guido Totté**. Ze konden zich niet vinden in de homobewegingen, noch in de linkse kringen van hun tijd. Veel groeperingen rond homoseksualiteit richtten zich namelijk vooral op de integratie van 'homofielen' in een heteroseksuele wereld. De Rooie Vlinder streefde echter naar een radicaal-linkse homobeweging. Ze stond achter het idee dat homoseksueel zijn een maatschappelijk construct was en sprak zich uit tegen de invloed en macht van heteronormativiteit.

De beweging staat vooral bekend voor de militante en extreemlinkse ideeën. Terwijl andere werkgroepen, zoals de Gentse Studenten-

werkgroep Homofilie (GeSWH), geloofden in de acceptatie en integratie van homoseksualiteit in het bestaande systeem, pleitte de Rooie Vlinder voor een verandering

“
De dag werd
met een fuif,
het janettenbal,
afgesloten

van het systeem voor homoseksuelen. Zo zei Guido Totté dat het heterohuwelijk zo verstikkend was dat hij vond dat homoseksuelen het vooral niet moesten imiteren. Hoewel hij wel vond dat homo's ook moeten kunnen trouwen, had hij fundamentele kritiek op het instituut van het huwelijk.

Daarnaast had de groep een eigen blad *'t Is genoeg!*, waarin leden kritisch schreven over heteroseksualiteit als maatschappelijk systeem. Ze organiseerden verschillende optochten en betogingen. Opmerkelijk was ook hun interventie in de Gentse Floraliën. In 1978 werd daar de allereerste 'internationale homodag' georganiseerd. Verschillende progressieve groeperingen waren aanwezig, er werden films

vertoond en debatten gevoerd. Daarbovenop had de organisatie een petitie gecreëerd tegen artikel 372bis, een homofobe wetsbepaling uit 1965 waarin een onderscheid werd gemaakt tussen de leeftijdsgrens voor heteroseks en homoseks. Die werd door hun protest afgeschaft. De dag werd met een fuif, het janettenbal, afgesloten.

In de jaren 80 verloor de homobeweging in België een deel van haar momentum, en in september 1981 kondigde de Rooie Vlinder in zijn eigen blad het einde van de vereniging aan. Een dalend ledenaantal, interne verdeeldheid en steeds minder effectieve acties leidde ertoe dat het voortbestaan van de vereniging nagenoeg onmogelijk werd.

Hoewel de wereld, gelukkig, flink veranderd is, zijn veel van de standpunten waar de Rooie Vlinder voor stond nog steeds actueel. In hun provocatieve en intersectionele aanpak waren ze zeer vooruitstrevend en blijven ze ook vandaag de dag een voorbeeld voor elke linkse of queer activist die probeert de wereld een stukje verdraagzamer te maken.

HOE HET RECTORDEBAT

Het rectorduo Petra De Sutter en Herwig Reynaert heeft de rectorverkiezingen met grote voorsprong gewonnen. Toch blikken we graag nog even terug op het studentendebat dat twee weken geleden plaatsvond.

WEINIG INHOUDELIJKE VERSCHILLEN

Op het eerste gezicht lijken grote verschillen in beleid/standpunten bijna onbestaand. De kandidaten kregen groene en rode papiertjes om hun mening over de zeven stellingen tijdens het debat uit te drukken. Bij vrijwel elke stelling was er een consensus en gingen telkens dezelfde kleuren de lucht in. Hierdoor leek het debat meer een persoonlijkheidsstrijd dan een strijd om inhoud en standpunten.

Enkel bij de laatste stelling over studentenverenigingen was er een duidelijk verschil in kleur en standpunt. Maar ook hier was imago en persoonlijkheid belangrijker dan de inhoud, met **De Sutter** die lichtjes geïrriteerd reageerde: "Ik word hier weggezet door iemand die mij de les wil spellen", als antwoord op **Van de Walle**, die haar net ongelijk had gegeven.

De belangrijkste discussies in het debat gingen over de aanpak van grensoverschrijdend gedrag aan

“

**Is het mogelijk voor
De Sutter om politiek
ongebonden te blijven als
ze nog steeds een politiek
mandaat uitoefent?**

de universiteit en over de politieke ongebondenheid van een rector. Dat laatste was duidelijk gericht naar De Sutter, die vooral bekend is als politica van Groen.

POLITIEKE ONGEBONDENHEID

We kunnen ons inderdaad dezelfde vraag stellen als Van de Walle: is het mogelijk voor De Sutter om politiek ongebonden te blijven als ze nog steeds een politiek mandaat

uitoefent? Ze was namelijk vorige verkiezing verkozen als schepen in Horebeke, haar thuisgemeente. De Sutter was hier duidelijk in. Ja, zonder twijfel.

Ze gaf toe dat ze dit graag verder wilde zetten, aangezien ze zich verantwoordelijk voelt voor de kiezers die op haar gestemd hebben. Ook voegde ze eraan toe dat ze verkozen werd als onafhankelijke, en dat ze dus niet meer partijgebonden is.

Als ze haar politieke ambt zou behouden, zou ze een dubbelmandaat hebben, namelijk als schepen en als rector van de UGent. Ook daarop uitte Van de Walle kritiek: volgens hem is het niet mogelijk om een extra mandaat uit te voeren naast dat van rector van de UGent. "Ik steek al mijn energie en tijd in dit mandaat. Dit is een voltijds mandaat en ik zou echt niet weten hoe je daar iets naast kan doen." De Sutter ging hier verder niet op in, maar gaf wel aan dat ze dit dubbelmandaat enkel zou uitvoeren met de toestemming van de Raad van Bestuur.

GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Verder werd de aanpak van Van de Walle omtrent grensoverschrijdend gedrag aan de universiteit op de rooster gelegd. Bij deze discussie zagen we de twee dus ook het meeste clashen, met een vurige discussie over de nultolerantie die De Sutter wil en de haalbaarheid hiervan tot gevolg.

DE RECTORVERKIEZING HEEFT VOORSPELD

DOOR JOPPE FRANS & ELLA PAUWELS
BEELD DOOR MAUD VAN GINNEKEN

Van de Walle vroeg zich af "wat die nul dan precies wil zeggen." Hij stelde daarbij luidop de vraag of studentendopen niet ook kunnen vallen onder grensoverschrijdend gedrag. Deze vergelijking werd door een groot deel van studenten in de zaal niet goed onthaald.

De Sutter reageerde dat studenten in een ideaal scenario volledig vrijwillig deelnemen aan studentendopen, wat toch een wereld van verschil vormt met grensoverschrijdend gedrag. Ze benadrukte ook dat er een debat moet komen over wat grensoverschrijdend gedrag precies inhoudt.

Hoewel de discussie tussen de twee vrij heftig was, vielen er opnieuw weinig inhoudelijke verschillen te zien. De ene pleitte voor een debat over de definitie van 'nultolerantie', de andere voor een definitie van 'grensoverschrijdend gedrag'.

ISRAËL-PALESTINA

Hoewel het er door het applaus aan het begin naar uitzag dat De Sutter het debat met gemak zou winnen, maakte Van de Walle naar het einde toe wel een kleine comeback en kon ook hij van het applaus genieten. Opvallend genoeg was dit voor zijn aanpak bij het conflict Israël-Palestina.

Zijn running mate **Ilse Derluyn** droeg bij aan die comeback, vanwege haar ervaring met en werk in vluchtelingenkampen. Zelf gaf Van de Walle aan dat hij ontgoocheld was in de Europese politici, die in zijn woorden universiteiten aan

hun lot hebben overgelaten bij dit probleem. Hij gaf tegelijk toe dat hij eerder in dialoog had moeten gaan met de protesterende studenten.

REFLECTIES VAN DE MODERATOR

Het rectordebat werd gemodeerd door **Darius Van de Velde**, bestuurder bij de Gentse Studentenraad. "Als moderator van het Grote Rectordebat wist ik niet goed wat te verwachten", vertelt hij ons. "Ik

te worden. Een strijd die zowel op het debat als in de verkiezingen overduidelijk door Petra en **Herwig** is gewonnen", concludeert Van de Velde.

Toch benadrukt de student-moderator dat het duo Van de Walle & Derluyn ook een goede prestatie heeft neergezet: "Ze wisten overduidelijk waarover ze spraken en hadden het voordeel van de kennis en ervaring te hebben. Zeker door Ilse ben ik aangenaam verrast."

Aan de hand van de applausmeter kon je eigenlijk al op het rectordebat merken dat er veel steun was voor De Sutter. Dat heeft zich uiteindelijk ook geuit in de resultaten van de rectorverkiezing, waar ze een overtuigend resultaat kon neerzetten. Het was duidelijk dat deze verkiezing eerder ging over bestuursstijl dan inhoud. De vraag is of die nieuwe stijl van De Sutter ook echt het verschil zal kunnen maken.

“

**Aan de hand van de
applausmeter kon
je eigenlijk al op het
rectordebat merken
dat er veel steun was
voor De Sutter**

had tijdens mijn voorbereiding al heel snel door dat er inhoudelijk niet veel verschil te vinden was tussen beide programma's en het belofte dus een strijd van stijlen

Academische wereld onder druk

DOOR EMILIE DE WINNE, RUNE STIENS & ROOSJE VISSCHEDIJK // BEELD DOOR TAILAH BAERT & ROOSJE VISSCHEDIJK

De tijd van ongeremde academische vrijheid lijkt voorbij. Wereldwijd snoeren autoritaire figuren universiteiten de mond, maar als het aan de studenten ligt, zal dat niet zonder slag of stoot gebeuren. De geschiedenis is hen immers gunstig gezind.

ACADEMISCHE VRIJHEID WERELDWIJD

Elk jaar meet de *Academic Freedom Index* de academische vrijheid in bijna alle landen ter wereld. Hoewel de index van dit jaar nog moet verschijnen, zien de resultaten van 2024 er niet bepaald rooskleurig uit. In 2025 lijkt het momenteel niet beter te worden. België is met een score van 0.96 (op 1) een voorbeeldleerling op het vlak van academische vrijheid, waar professoren, assistenten en studenten naar hartenlust kunnen publiceren. In de EU bengelt Hongarije onderaan met een zieltogende score van 0.3. Buiten de EU zetten Rusland, Wit-Rusland en Oekraïne, deels als gevolg van de vernietigingen tijdens de oorlog, de slechtste scores neer. Turkije haalt een trieste 0.12, voornamelijk onder invloed van de autocratische president **Erdogan**. De Verenigde Staten, het wetenschappelijke powerhouse van de wereld, behalen een historisch lage score: 0.68, terwijl dat cijfer decennialang rond de 0.90 schommelde.

Onder de westerse landen kent de VS de grootste achteruitgang, waar republikeinse staten het vrije onderwijs aan banden leggen, onder meer door critical race theory te verbannen. Dat lijkt nu klein bier in vergelijking met president **Trump**s aanvallen op de prestigeuze universiteiten Columbia en

Harvard. Die eerste heeft al gecapituleerd, de laatste is verwikkeld in een rechtszaak met de federale overheid. Trump eist dat Harvard haar DEI-programma's afschaft, de erkenning van pro-Palestijnse studentenbewegingen intrekt, en

“
De Ivy League-
universiteit probeert
haar subsidies nu
terug te krijgen in
de rechtbank

enkele vakken hervormt die zo-gezegd antisemitisme promoten. Harvard weigerde, en Trump trok daarop een paar miljard dollar aan subsidies in. De Ivy League-universiteit probeert die nu terug te krijgen in de rechtbank.

Trump richt zich niet alleen op de universiteiten, maar gaat ook tekeer tegen de studenten zelf. Vooral studenten die geen Amerikaans staatsburger zijn, lopen gevaar. Zeker pro-Palestijnse activisten zitten in een risicovolle situatie. Zo'n zeshonderd studenten zagen hun visum al tenietgaan. Dreigen met deportatie is echter niet enkel een Amerikaans gegeven; ook Duitsland heeft plannen om pro-Palestijnse activisten te deporteren. De Dienst Immigratie zou vier mensen hebben laten weten dat ze gedeporteerd worden vanwege hun vermeende betrokkenheid bij protesten tegen het optreden van de Israëlische staat. Deze deportaties werden ondernomen vóór hun zaak voor een rechtbank verscheen. Dit roept vragen op over de geloofwaardigheid van de Duitse rechtsstaat.

NEDERLANDSE BEZUINIGINGEN HOGER ONDERWIJS

Democratische erosie is een zorgwekkende tendens die zich verspreidt door de westerse wereld, ook bij onze buurlanden. De huidige Nederlandse regering begon na de formatie direct met het inhakken op de financiering van het hoger onderwijs. Er zou een miljard bezuinigd worden en er waren ook plannen rond een langstudeerbeoete, waardoor studenten bij meer dan een jaar studieovertraging drieduizend euro per jaar aan boete zouden moeten betalen. Deze ideeën schoten in het verkeerde keelgat van de universiteiten en studenten, die massaal protesteerden tegen de regelingen. Vanuit alle hoeken van de maatschappij werd er kritiek geuit op de voorstellen van de regering. Uiteindelijk leidden de protestacties en landelijke onvrede ertoe dat de langstudeerbeoete volledig uit de plannen verwijderd is en de bezuinigingen verlaagd zijn tot 'maar' 1,2 miljoen.

In Turkije is de democratische erosie op een hoogtepunt gebracht door de arrestatie van de politieke rivaal van president Erdogan, samen met duizend anderen, waaronder studenten, professoren en artiesten die zich kritisch uitlieten over de arrestatie. Momenteel lijkt deze politieke repressie de laatste mokerslag voor de tanende Turkse democratie.

STUDENTEN SLAAN TERUG

De intimidatie van kabinet-Trump II jegens de universiteiten is een manier om de controle van de overheid te vergroten en tegenspraak de kop in te drukken. In Duitsland worden mensen vanwege hun mening zonder gerechtelijk proces verbannen – een praktijk die evenmin rekening houdt met de scheiding der machten. De schending van deze scheiding werkt machtsmisbruik en autocratische regimes in de hand. Ondanks dat instellingen lijken te bezwijken onder de druk, blijven studenten aller landen niet bij de pakken zitten. Ze verzetten zich tegen de onderdruk-

king en censuur op hun campus en gaan de straat op om ondemocratische tendensen te weren.

“

**De intimidatie van
kabinet-Trump II
is een manier om
de controle van de
overheid te vergroten**

Dit verzet heeft ook Servië bereikt, waar studenten een protest lanceerden nadat een treinstation instortte in Novi Sad, waarbij zestien mensen het leven lieten. Honderdduizenden Serven komen op straat om de regering aan het wankelen te brengen en uiteindelijk te doen vallen. Momenteel is dit een van de grootste protesten wereldwijd waarbij studenten de voorhoede vormen.

Hoewel de besparingen van minder radicale aard zijn dan eerst gepland, brengen ze nog steeds veel schade toe aan de universiteiten. Studies met weinig studenten, meestal in de letterenfaculteit, worden door universiteiten afgeschaft omdat ze niet langer winstgevend zijn. Zo stopt in Leiden de opleiding Afrikanistiek en worden in Utrecht zelfs de studies Frans, Duits en Arabisch afgeschaft. De strijd is nog niet gestreden: op 10 juni zal er opnieuw een landelijk protest plaatsvinden. In een wereld die om geld draait, zijn besparingen niet enkel pragmatisch, maar ook een bewuste actie om de academische vrijheid te beknotten.

Analyse van academiejaar 2024-2025

AARDVERSCHUIVING OF ALLES BIJ HET OUDE?

DOOR ANAÏS VANASSCHE & JOPPE FRANS
BEELD DOOR YANNE DE FRENNE

Het academiejaar zit er al bijna weer op en dat noopt tot terugblikken. Wat waren dit academiejaar de toonaangevende thema's en gebeurtenissen aan de UGent? Is er sprake van een trendbreuk of is dit jaar alles bij het oude gebleven?

ISRAËL

Het begin van het academiejaar stond in het teken van de naweën van de bezetting van het UFO, aangezien er tijdens de plechtige opening van het academiejaar sprake was van een protest. In februari ging er dan weer een open brief rond die opriep tot een academische boycot van Israël.

In maart 2025 stuurde rector **Rik Van de Walle** een update in verband met de academische banden met Israël. Daarin benadrukte hij dat er werd gewerkt richting een boycot, maar gaf hij ook mee dat er toch nog enkele samenwerkingen werden goedgekeurd. Van de Walle achtte een 'case by case'-benadering voor deze situa-

tie het meest gepast. Eén samenwerking gebeurde in het kader van het Horizon Europe-project en

“

Een externe audit over de meldpunten voor grensoverschrijdend gedrag is niet mals voor de universiteit

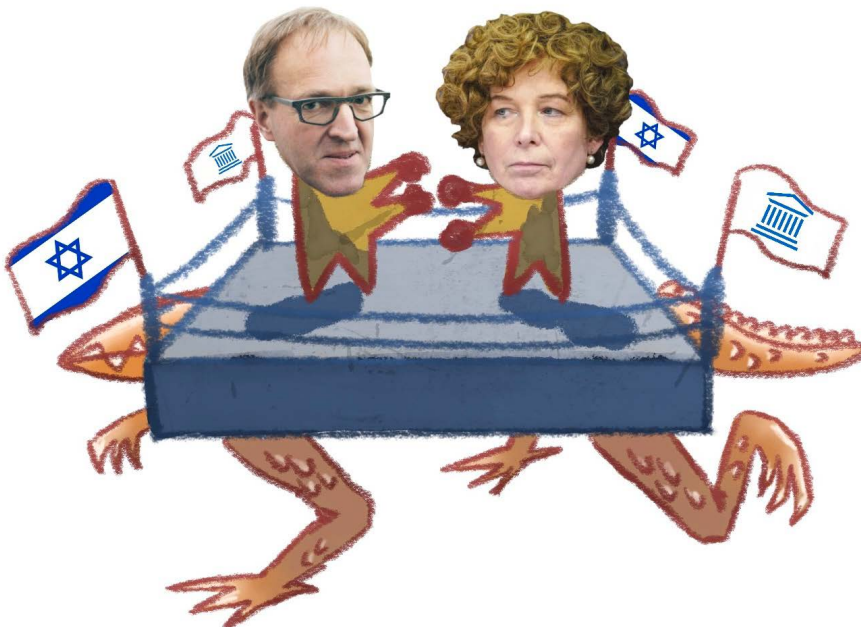
twee andere doordat ze groen licht kregen van de Commissie Mensenrechtenbeleid en Dual Use Onderzoek, het orgaan van de UGent dat organisaties beoordeelt op mensenrechtenschendingen. Dat laatste kon niet iedereen appreciëren, met enkele kleinschalige protesten tot gevolg.

Hoewel het merendeel van de protesten tegen de g*nocide in Gaza plaatsvond in het academiejaar 23-24, werd al snel duidelijk dat het thema een cruciale rol zou spelen tijdens de rectorverkiezingen. Israël was echter niet de enige olifant die aanwezig was in de kamer.

GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Vorig academiejaar bleek uit een grootschalige welzijnsbevraging uitgevoerd door de UGent dat een kwart van haar medewerkers te maken krijgt met grensoverschrijdend gedrag. In de helft van de gevallen ging het om psychologisch grensoverschrijdend gedrag, zoals onderbreken, vernederen en uitschelden. Ook bleek toen dat slechts vijf procent van de bevroegden vond dat er geen drempels zijn om naar een contactpunt te trekken of om procedures op te starten.

Is er dit academiejaar iets veranderd? Een externe audit over de meldpunten voor grensoverschrijdend gedrag is niet mals voor de universiteit. Zo bleek dat vertrouwenspersonen zoveel hooi op hun vork nemen dat er overbelasting en belangenconflicten kunnen optreden. Dezelfde personen vormen tegelijk de vertrouwenspersonen van het personeel en de studen-

ten. Vooral voor studenten kan dit een drempel zijn om naar een meldpunt te stappen.

Naast de acht centrale vertrouwenspersonen, staan er ook enkele faculteitsspecifieke vertrouwenspersonen klaar. Uit de audit bleek dat ze ervaren worden als onvoldoende discreet, toegankelijk en zichtbaar. Bovendien nemen ze de meldingen op verschillende manieren op. Dit versnipperde systeem zorgt er volgens de audit voor dat patronen niet herkend kunnen worden en er onvoldoende coördinatie kan gebeuren.

In maart werd een tuchtrechtelijke straf opgelegd aan de professor van de Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen die in opspraak kwam na de Pano-reportage uit 2022 over machtsmisbruik. De tuchtstraf kwam er naar aanleiding van onder andere pesterijen, scheldpartijen, intimidatie en vernedering, maar ook wetenschappelijke en financiële fraude. Zijn graad wordt verlaagd naar docent, waardoor hij minder zal verdienen. Ontgoochelde medewerkers stellen dat ze de straf te licht vinden en dat ze hadden gehoopt op zijn ontslag.

Luttele weken later zorgde de publicatie van 'Academische gezelligheid' van **Hilde Van Liefderinge** voor een kleine aardverschuiving. In dit boek deelt ze haar ervaring met grensoverschrijdend gedrag, met de bedoeling om de dynamieken in machtsrelaties bloot te leggen. Professor **Carl Devos** besliste als

reactie om juridische stappen te ondernemen tegen de auteur.

Rector Rik Van de Walle stelt dat er sinds 2011, het moment van de feiten in 'Academische gezelligheid', veel veranderd is. Hij vindt dat de universiteit in die zaak fouten heeft gemaakt, maar dat er sinds de start van zijn rectorship in 2017 veel veranderd is. Toch ziet hij nog verbeterpunten en wil hij werken aan een drempelverlaging van de meldpunten. Tijdens het rectordebat stelde kandidaat-rector **Petra De Sutter** dat de essentie van het probleem niet is dat de drempels te hoog zijn, maar dat de cultuur binnen de universiteit fout zit. Ze pleit voor een nultolerantie voor toxisch leiderschap en intimidatie.

RECTORVERKIEZINGEN

In het eerste semester leek het erop dat de rectorverkiezing van 2021 zich zou herhalen en er alweer slechts één kandidaat zou opkomen. Eind januari bleek het spel dan toch op de wagen met de aankondiging van de

“

**De vraag is echter
of er veel zal
veranderen**

kandidatuur van Petra De Sutter en haar running mate **Herwig Reynaert**. De rectorverkiezingen waren dit jaar dan ook voor het eerst sinds lang spannend. Het was van 2017 geleden dat

er meerdere kandidaten waren voor de functie van rector. Na vele interviews, debatten en grote uitspraken was het dan zover. Op 29 april vond de rectorverkiezing plaats en op 30 april werd duidelijk dat Petra De Sutter met grote voorsprong de verkiezingen had gewonnen.

Dit is waarschijnlijk de grootste aardverschuiving die dit jaar heeft plaatsgevonden. Na acht jaar Rik Van de Walle zal er iemand anders zetelen in het rectoraat. De vraag is echter of er veel zal veranderen. De programma's van de kandidaten hadden namelijk weinig inhoudelijke verschillen, waardoor het vooral neerkwam op een verschil tussen bestuursstijlen. Hoe de bestuursstijl van De Sutter er voor de UGent zal uitzien, zullen we de komende vier jaar ontdekken.

Meesterlijk advies aan toekomstige studenten

DOOR LEONIE DE DECLER, EMILIE MEESE, EMMA JUXON-SMITH & JOPPE FRANS

Keuzestress voor de unief: voor sommigen is het enkele jaren geleden, voor anderen is het nu volop bezig. Hoe kijken scholieren uit het zesde middelbaar naar hun potentiële nieuwe opleiding? En wat hebben latstejaarsstudenten daarop te zeggen?

MARE VERLINDE (18), UIT LEUVEN

- Studeert humane-wiskunde
- Gaat volgend jaar rechten studeren

"Ik keek altijd met verwondering en een beetje jaloezie naar vrienden die gingen studeren. Nu het aan mij is, ziet het er toch allemaal overweldigender uit dan verwacht. Hoewel ik helemaal klaar ben om zelfstandiger te kunnen zijn, is die zelfstandigheid ook iets waar ik bang voor ben. Hoe ga je om met de overgang van het geplande leven in het middelbaar naar een zelfstandig leven in de universiteit? Vrienden maken schrikt mij ook af, want hoe maak je vrienden in een aula waar honderden studenten zitten? Ondanks deze prangende vragen sta ik toch te popelen om dit nieuwe hoofdstuk te beginnen en Gent en het studentenleven te verkennen."

ANTWOORD:

JUSTINE FRANCE (24), STUDEERT IN GENT

- Studeert rechten (master)

"Dag Mare! Spannend dat je nu ook gaat studeren! Die plotse zelfstandigheid is even wennen, maar dat is normaal. Je krijgt meer vrijheid én verantwoordelijkheid. Probeer tijdens het jaar de rode draad van elk vak te begrijpen, je hoeft nog niets vanbuiten te kennen. Een prof zei ooit: 'Zorg dat je tegen de blok een blokklaar geheel hebt.' Bundel dus alles in één duidelijk document. Vrienden maken lijkt lastig in een aula, maar iedereen voelt zich er wat onwennig. Een praatje in de les of tijdens werkcolleges helpt vaak al. Eén goede studievriend kan veel betekenen."

KOBE BOONE (18), UIT BRUGGE

- Studeert wetenschappen met acht uur wiskunde
- Gaat volgend jaar geneeskunde studeren

"Al in het eerste middelbaar had ik plannen gemaakt om dokter te worden en was ik heel enthousiast om eraan te beginnen. Het kon dan ook niet snel genoeg zover zijn. Nu het moment voor de deur staat, ben ik toch wel een beetje bang. Hoe zal het zijn? Kan ik dit wel zonder een leerkracht die mijn handje vasthoudt? Hoe leer je het best nieuwe mensen kennen? Is het hoger onderwijs zoveel moeilijker dan het middelbaar of maken ze je gewoon bang, zodat je zeker juist zou kiezen? Of ik er tegen september honderd procent klaar voor zal zijn? Dat weet ik niet, maar ik ga er zeker het beste van maken. Ik ga gewoon alles wat op me afkomt met een open geest aangaan!"

ANTWOORD:

KOBE REYNAERT (23), UIT WINGENE, STUDEERT IN GENT

- Studeert geneeskunde (master)

"Dag Kobe, leuk dat je ook geneeskunde gaat studeren! Ik zit in mijn eerste master, dus bijna in het vierde jaar. Ik heb ook wetenschappen-wiskunde gedaan en vond dat de perfecte voorbereiding. Maar anderen die dit lezen moeten zich geen zorgen maken: vrienden uit andere richtingen doorlopen het parcours ook vlekkeloos. De opleiding is boeiend en leuk. De eerste jaren zijn theoretisch, maar je krijgt al wat praktisch. Maak je geen zorgen over vrienden maken, dat lukt zeker via events van de studentenclub. En is het zoveel moeilijker dan het middelbaar? Ik vind van niet, de pakken leerstof zijn wel wat groter, maar ook daar leer je mee omgaan. Geniet ervan, de jaren vliegen voorbij!"

DONATELLA MEULEMAN (17), UIT EEKLO

- Studeert moderne talen
- Gaat volgend jaar toegepaste taalkunde studeren

"Volgend jaar start ik met veel nieuwsgierigheid aan toegepaste taalkunde (Italiaans en Frans). Ik kijk ernaar uit om de talen echt onder de knie te krijgen, maar vraag me af hoe zwaar het studietempo zal zijn. Weegt de literatuur zwaar door? Hoe is de sfeer onder de studenten? Zijn er veel groepsopdrachten? En krijg je voldoende ademruimte voor vrije tijd of zit je agenda meteen vol? Ik hoop vooral dat het boeiend én haalbaar blijft!"

ANTWOORD:

NINA DE NEVE (24), UIT AALST, STUDEERT IN GENT

- Studeert toegepaste taalkunde (master tolken)

"Ciao Donatella! Een medestudent omschreef de opleiding eens als een sneltrein: een praktische opleiding die je in een recordtempo naar je bestemming brengt. Dat laatste is niet altijd makkelijk: er wordt veel van je verwacht in de twaalf weken les per semester. Mijn advies qua studietempo is om voorbereid naar elke les te gaan en plezier te hebben. Met 'ik doe dat tijdens de blok wel' kom je er volgens mij niet. Plan zeker je eigen rustmomenten in, zodat je jezelf niet verliest in je studies. Maar je kan de avond voor je eerste lesdag op twee oren slapen: het is haalbaar. Voor literatuur trek je beter naar de Blandijn dan naar Campus Mercator. Je krijgt les in kleine groepjes, wat betekent dat je je medeleerlingen snel leert kennen. Groepswork is dus geen nachtmerrie en, als het eens aan bod komt, een nuttige aanvulling om je talen te oefenen. Bonne chance!"

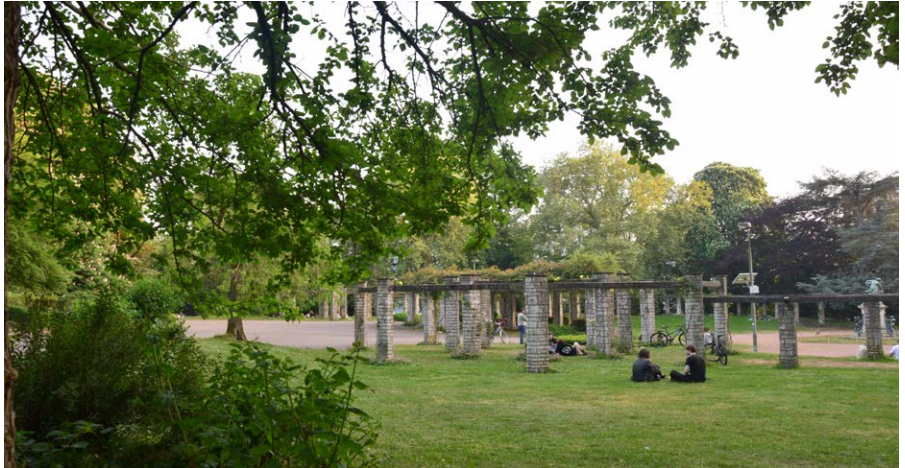

Het koloniale erfgoed in Gent

DOOR LIES PARDON, LEONE MATTHEUS & FIEN WAEGE
BEELD DOOR TINA MORTHIER

Gent staat vooral bekend als een middeleeuwse metropool en een industrieel centrum uit de negentiende eeuw. Toch kun je niet naast de koloniale sporen kijken eens je weet dat die er zijn.

Gent is het decor van onze studententijd. We wandelen door de straten, picknicken in het Citadelpark bij mooi weer en genieten van biertjes in de gezellige cafés. We zijn ons alleen niet bewust van de historische beladenheid van bepaalde beelden, straten en pleinen. De connectie van deze plekken met het kolonialisme wordt vaak vergeten. Toch is het belangrijk dat we weet hebben van dit verleden.

SENEGALÉSE MENSENTUIN

Naar aanleiding van de Wereldtentoonstelling opende Gent maar liefst twee menselijke diertentuin. In het Citadelpark werden 120 Senegalezen verplicht te 'leven' in nagebouwde hutten, langs de Kortrijksesteenweg speelden zestig Filipijnen dagelijks hun 'authentieke bestaan' na, als spektakel voor de massa.

Mensentuinen, een macabere traditie sinds de Romeinen, kregen in de 19e eeuw een nieuw jasje als koloniale propaganda. Protestmogelijkheden waren schaars, maar de gevangenen bewoners weigerden vaak koppig om in de camera te kijken. Het spektakel verdween niet snel: zelfs op Expo 58 in Brussel was er nog een Congolees dorp.

STANDBEELD PEDRO DE GANTE

Op het Fratersplein in Gent staat het standbeeld van **Pedro de Gante**, geboren als **Pieter van der Moere**. In 1523 trok hij als missionaris naar het huidige Mexico. Terwijl Pedro de Azteken tot het christendom probeerde te bekeren, was hij getuige van de brute verwoestingen door Europese kolonisatoren. In brieven aan de machthebbers **Karel V** en **Filips II** klaagde hij de uitbuiting aan. Pedro stichtte scholen, kerken en de eerste drukkerij van Amerika. Toch bleef hij, ondanks zijn kritiek, zelf deel uitmaken van het koloniale project dat de inheemse culturen onderdrukte en Europa's overheersing versterkte.

STANDBEELD SAKALA

Sinds 1888 staat in het Gentse Citadelpark het standbeeld van

prins **Sakala**, ook bekend als 'het Moorken'. Sakala was een Congolese twaalfjarige die door **Lieven Van de Velde** naar België werd meegenomen. Zijn doel was om aan de mogelijke geldschietsters van de Belgische kolonie in Congo van **Leopold II** een "beschaafde Congolees" te tonen. Terwijl Lieven Van de Velde zijn propaganda verder uitvoerde, volgde Sakala onder andere Frans aan de rijksschool Ledeganck. Toen Lieven Van de Velde controle kreeg over de post van de Stanleywatervallen verliet hij België samen met Sakala en ging hij

terug naar Congo, waar Sakala herenigd werd met zijn familie. Enkele weken later overleed Lieven Van de Velde en werd het monument opgericht.

LEOPOLD II-LAAN

Net zoals het weggenomen standbeeld van Leopold II aan het Zuidpark in Gent, is ook de Leopold II-laan van naam veranderd omwille van het rapport 'Dekoloniseer mijn stad'. De stad wil komaf maken met het koloniaal verleden. Leopold II was het Belgische staatshoofd van 1865 tot 1909 en staat nu vooral bekend om zijn gruweldaden in Congo, toen Congo-Vrijstaat. Zijn bewind wordt getypeerd door moord, ontvoering en het afhakken van handen bij slachtoffers die de rubberquota niet haalden. De straat langs het Citadelpark heet nu de Floraliënlaan, een verwijzing naar de vijfjaarlijkse plantententoonstelling. Door de naamsverandering wil Stad Gent tonen dat geweld en racisme niet meer thuishoren in Gent.

HIPPOLIET LIPPENSPLEIN

De tram die je naar het Zuid brengt, stopt aan het Hippoliet Lippensplein. Als je er met de tram langrijdt, ben je je niet bewust van de connectie met het koloniaal ver-

leden van België. Het plein is vernoemd naar oud-burgemeester, **Hippolyte Lippens**. Hij zat in het bestuur van *Compagnie du Congo pour le Commerce et l'Industrie*, beter bekend als CCCI. De onderneming CCCI moest een spoorlijn aanleggen tussen Matadi, een

“

**De gevangen
bewoners weigerden
vaak koppig om in
de camera te kijken**

havenstad, en Stanley Pool, meer bij de hoofdsteden. De spoorlijn moest gebieden die niet bereikbaar waren via de Congostroom overbruggen.

De arbeidsomstandigheden waren erbarmelijk, waardoor veel betrokken Congolezen het leven lieten.

De organisatie had ook concessies op verschillende gebieden in Congo. Zij had dus het recht om aan exploitatie te doen in deze gebieden. Ook de bouw van de spoorlijn maakte de ontginning en het vervoer van grondstoffen van die gebieden gemakkelijker.

GEBROEDERS VANDEVELDE-STRAAT

De Gebroeders Vandeveldestraat verwijst naar **Jozef** en **Lieven Van de Velde**. Hun ouderlijk huis stond in deze straat. De gebroeders werden in 1881 ingezet als verkenner en onderzochten verschillende gebieden langs rivieren in Congo. Jozef stierf in 1882 na aankomst in Congo aan galkoorts. Lieven zette zijn opdracht verder en deed vooral topografische studies die gebruikt werden bij de aanleg van spoorwegen. Hij deed daarnaast etnografisch onderzoek. Ondertussen moest hij daarbij banden scheppen met lokale leiders. Zo konden Belgische kolonisten gemakkelijker handelsposten en stations oprichten. Dit maakte de exploitatie van gebieden in Congo gemakkelijker.

Jonas Roelens is postdoc aan de vakgroep Geschiedenis en een van de docenten van het vak Gendergeschiedenis. Een gesprek over sodomie, zondebokken, heksen en activisme.

U bent als historicus bezig met gendergeschiedenis en de geschiedenis van de LGBTQ-gemeenschap. Wat is het belang van gendergeschiedenis?

"Gendergeschiedenis is zeer relevant. Geschiedenis wordt altijd beïnvloed door thema's die ook in onze huidige maatschappij spelen. Op een moment waar veel rechten die lang verworven leken, toch weer op losse schroeven komen te staan, is het logisch dat je er met een historische blik naar probeert te kijken."

"Zelf vond ik het vak Gendergeschiedenis niet altijd gemakkelijk. Je bent bezig met je eigen geaardheid, en dan lees je dat je niet zomaar het fenomeen van homoseksualiteit, zoals we dat vandaag interpreteren, kan transponeren naar het verleden. Dat was voor mij moeilijk, maar dat is tegelijk net het interessante aan gendergeschiedenis. Wat wij vandaag als de norm en onveranderlijk beschouwen, is eigenlijk ook gewoon een sociaal-culturele constructie."

U voerde al veel onderzoek naar het fenomeen 'sodomie' in het verleden. Hoe zagen mensen sodomieten in het ancien régime? Zijn er gelijkenissen met vandaag?

"Enerzijds zijn er gigantische verschillen, want vandaag gaan we ervan uit dat er zoiets bestaat als een aangeboren geaardheid. *You're born this way*. In de middeleeuwen redeneerde men niet zo. Seksuali-

teit was iets wat je deed, veel meer dan wat je was. Alles wat niet op voortplanting gericht was, werd beschouwd als zondigen. Vandaag

“

Maatschappijen die het lastig hebben, kijken vaak minder open naar genderissues en ideeën over seksualiteitsbeleving

plaatsen we kindermisbruik en bestialiteit niet op dezelfde lijn als seksuele verlangens en relaties tussen mensen van hetzelfde geslacht. Er bestaan dus grote verschillen, maar anderzijds ook een zekere continuïteit, waar we anno 2025 bezorgd over moeten zijn."

"Maatschappijen die het lastig hebben, kijken vaak minder open naar genderissues en ideeën over seksualiteitsbeleving. **Dries Van Langenhove** loopt overal te toeteren dat de pridevlag een pedofiele vlag is. Vandaag leven we in onzekere tijden. Dan zie je dat mensen teruggrijpen naar zekerheden. Ze hebben het lastig met wat anders is."

Als het gaat over 'sodomie' en de vervolging hiervan, dan spreken we vooral over mannen. Waarom werden relaties tussen vrouwen zo weinig vervolgd?

"In de laatmiddeleeuwse en vroegmoderne denkbeelden stond voortplanting centraal. Het was de man die kinderen voortbracht. De vrouw was gewoon de passieve, ontvangende partner en deed niets. Dat zorgde ervoor dat mannen veel vaker werden beschuldigd van sodomie. Je zit met een fallocentrische visie op seksualiteit. Er moest gepenetreerd zijn om over seks te kunnen spreken. Ergo, vrouwen konden onderling geen volwaardige seks beleven. Juristen en theologen namen seks tussen vrouwen dus ook minder ernstig. Daarom werd het minder vervolgd."

Een van de hete hangijzers in de gendergeschiedenis zijn de heksenvervolgingen. Hoe moeten we daar vandaag naar kijken?

"Als historicus moet je vechten tegen een aantal clichés: het is niet

Genderhistoricus Jonas Roelens

DOOR TINA MORTHIER, EMMA JUXON-SMITH & SARAH VAN CROMBRUGGEN
BEELD DOOR EMMA JUXON-SMITH

simpelweg een vrouwenjacht door het patriarchaat. Er is veel debat over de precieze oorzaak van heksenvervolgingen. Veel factoren spelen mee: economie, klimaat, religie ... De meerderheid van de slachtoffers waren vrouwen. De heksenvervolgingen zijn daarom niet gendergebaseerd, maar wel gendergerelateerd. De vroegmoderne maatschappij is een maatschappij met een sterke disciplinerende en strenge genderverwachtingen. Vrouwen moeten zich strenger conformeren naar die normen. Daardoor vallen ze er makkelijker buiten."

"We merken wel een patroon op als het gaat over de slachtoffers van heksenvervolgingen. Heel veel van de zogenaamde heksen waren ouder, armer, alleenstaand ... Kortom: sociaal zwakker. Maar niet enkel sociaal zwakkere vrouwen werden ervan beschuldigd heks te zijn. Heksvervolgingen worden ook vaak gezien als een platte-landsfenomeen, maar in Gent zijn bijvoorbeeld een zestigtal mensen veroordeeld."

Kunnen we dan de vervolging van sodomieten en van heksen met elkaar vergelijken? Beide groepen waren namelijk outsiders.

"Ze passen alle twee onder de zondeboktheorie: in tijden van crisis krijgt een zondebok ergens de schuld van. Ketters, de protestanten, de joodse diaspora in de middeleeuwen en de Holocaust zijn voorbeelden. We doen dit ook in onze samenleving, door met de

vinger te wijzen naar andere groepen. Er zijn altijd wel ergens zondebokken. Helaas is dat een heel menselijke reflex. Soms zijn er echter periodes waarin de nood naar een zondebok hoger is dan andere periodes. Persoonlijk zoek ik graag naar de triggers achter deze nood."

“

Stonewall is praktisch de coca-cola van het LGBTQ+-activisme

Laten we overgaan naar de recentere geschiedenis van de LGBTQ+-gemeenschap. Hoe springt het Belgische activisme in het oog?

"De Belgische en de Europese queergemeenschappen kennen een eigen geschiedenis, die losstaat van bijvoorbeeld Stonewall (rellen in New York na de sluiting van een door de politie geviseerde

gaybar, red.). Het Europese activisme vindt zijn oorsprong in de negentiende eeuw en heeft dus niet aan de zijlijn staan kijken totdat de VS het licht gezien had. Stonewall is praktisch de coca-cola van het LGBTQ+-activisme. Zo'n gebeurtenis wordt uitvergroot om een hele stroming te beschrijven. Er wordt tegelijk enkel gekeken naar wat eruit voortkomt. Stonewall is grotendeels georganiseerd door transvrouwen van kleur, maar dat wordt gemakkelijk vergeten."

"De allereerste beweging in België, de **CCB**, is opgericht door een vrouw: **Suzan Daniel**. In andere Europese landen werden de eerste bewegingen vaak door gay mannen geleid. Maar binnen de hoofdzakelijk mannelijke homobewegingen, werd Daniel al snel slecht ontvangen. Dus trok ze zich helaas terug uit haar eigen beweging. Pas recent is haar rol aan het licht gekomen en is het Belgische holebi-archief naar haar vernoemd."

Protect the dolls

Opinie

DOOR HENRI SPRIET

BEELD DOOR EMMA JUXON-SMITH

Misschien heb je ooit al eens van terfs gehoord, of misschien ben je niet chronisch online. Terfs: Wie zijn ze? Wat drijft hen? En waarom zijn ze zo fucking kut?

Recent was de groep **For Women Scotland**, een terfgroep, in het nieuws. Het ging over de klassering van transvrouwen als vrouwen in de Britse anti-discriminatie wetgeving. Die vallen sinds kort uit de boot en kunnen nu dus verbannen worden uit vrouwspecifieke ruimtes zoals toiletten, ziekenhuisafdelingen, gevangenissen ... Er wordt dan wel veel gesproken over de toiletten, maar vooral de situatie in de gevangenissen is enorm gevaarlijk. *V-coding* is het gebruik om transvrouwen in mannengevangenissen op te sluiten en ze de facto over te leveren aan agressieve, mannelijke gevangenen. Transvrouwen in mannengevangenissen worden over het algemeen met alarmerende frequentie verkracht en seksueel mishandeld door zowel medegevangenen als cipiers. Gooi daar nog eens bij dat ze disproportioneel vaak tot sekswerk gedreven worden om te overleven, wat veelal gecriminaliseerd wordt, en je krijgt een werkelijk gewelddadig systeem.

Waarom willen terfs die aanpassing in de wetgeving dan? Ze willen toch gewoon vrouwen beschermen? Ze zijn toch feministen? Niets is minder waar. Elk onderscheid dat ze willen maken tussen cisvrouwen – ik weiger de term 'biologische vrouw' te gebruiken – en transvrouwen is keer op keer gegrond in het patriarchaat en bio-essentialisme. Ze steunen het idee dat er iets inherent is aan cisvrouwen, iets biologisch, dat ze uniek en puur maakt. Die puurheid, dat hokje, moet te allen koste beschermd worden. In hun missie om transvrouwen uit te sluiten stellen ze almaar strengere regels op voor de definiëring van een vrouw. Een vrouw moet een baarmoeder hebben en kinderen kunnen baren, ze moet zich stereotiep vrouwelijk kleden en gedragen, ze moet een vrouwelijk figuur hebben: geen groot gestalte, brede schouders, of nauwe heupen. Met

hun almaar striktere voorwaarden sluiten ze uiteraard ook een deel van de cisvrouwen uit, maar dat is collateral damage. Om vrouwen te beschermen moet je er blijkbaar een paar opofferen.

Transvrouwen worden afgebeeld als inherent gewelddadige, perverse mannen, die als enige doel hebben om de vrouwen-wc binnen te stormen, lul in de hand, en de inzittenden aan te randen. Waarom ze daarom eerst jaren aan wachtrijen, gesprekken met een seksuoloog, hormoontherapie, mogelijke operaties, wettelijke administratie, en sociale transitie zouden doorstaan is een raadsel. Transmannen worden trouwens ook niet buiten schot gelaten. Ze worden dan wel niet afgeschilderd als perversen en natuurlijke verkrachters, maar wel als hulpeloze, kleine meisjes die gebrainwasht zijn en niet weten waar ze mee bezig zijn. Dit is opnieuw een patriarchaal idee.

Hoewel de terfideologie zeer populair is in het Verenigd Koninkrijk, is het heus niet de enige plek waar transmensen aangevallen worden. In **Orban's** Hongarije werd onlangs Boedapest Pride verboden. In de VS worden sinds het begin van **Trump's** tweede termijn identiteitsdocumenten bij vernieuwing 'gecorrigeerd' om het geboortegeslacht van de persoon te bevatten. Transrechten worden almaar meer gevisieerd. Daarna volgen holebi- en andere sociale rechten. Het *Institut für Sexualwissenschaft* was tenslotte ook een van de eerste doelwitten van de boekenverbrandingen van de nazi's. *First they came for the trannies, so let's speak up!*

“

Om vrouwen te beschermen moet je er blijkbaar een paar opofferen

SPELLETJESPAGINA

DOOR ROOSJE VISSCHEDIJK

KONINGS DAG KWIS

Elk jaar vieren onze noorderburen op 26 of 27 april hun koningshuis met een dag vol oranje, oerhollandse handelsmentaliteit en overmatige drankconsumptie. Wat weet jij over deze jaarlijkse traditie?

Wie is er jarig op Koningsdag?

- A. Willem-Alexander
- B. Willem I
- C. Niemand

1.

Waar is de koning op Koningsdag?

- A. Texel
- B. Amsterdam
- C. Elk jaar ergens anders

2.

Wanneer wordt koningsnacht gevierd?

- A. De nacht vóór Koningsdag
- B. De nacht ná Koningsdag

3.

Hoe heten de Nederlandse prinsessen?

- A. Ariana, Amelie en Amber
- B. Amalia, Alexia en Arianne
- C. Amber, Anne en Aukje

4.

Wat betekent 'spijkerpoepen'?

- A. Het openen van een bierflesje met een spijker
- B. Een spel waarbij je een spijker aan een touwtje in een bierflesje moet zien te mikken
- C. Het moment dat je dronken te veel geld uitgeeft op de vrijmarkt

5.

Welke oranje lekkernij hoort men te eten op Koningsdag?

- A. Oranje kaas
- B. Oranje pannenkoeken
- C. Oranje tompouce

6.

Antwoorden: 1. a, 2. c, 3. a, 4. b, 5. b, 6. c

Kern 202

24-2025

Belangrijke vrouwen met grote ontdekkingen

DOOR CHLOË REMACLE, ROBIN CHAN, YENTEL GOUBERT, RUNE STIENS & LUNE SCHOLLAERT
BEELD DOOR YANNE DE FRENNE

Hoewel al bijna 900 Nobelprijzen door mannenhanden ontvangen werden, kregen slechts 65 van die beeldjes de eer om mee naar huis te mogen met een vrouw. Tijd voor een – verre van compleet – lijstje van de meest revolutionaire vrouwen in de wetenschap.

HYPATIA VAN ALEXANDRIË (350/370 - 415)

Als een van de eerste vrouwelijke wiskundigen wier leven niet verloren is gegaan in de annalen van de geschiedenis, mag **Hypatia van Alexandrië** zeker niet ontbreken in dit lijstje. Zij was naast haar wiskundige activiteiten ook filosoof en astronoom. Zowel de christenen als heidenen van Alexandrië respecteerden haar. Enerzijds was zij als vrouw haar tijd ver vooruit, anderzijds was zij allesbehalve uniek wat betreft haar carrière. De hoogjaren van het Romeinse Rijk lagen immers ver achter haar en dat is ook te merken aan het wetenschappelijke werk uit die tijd. De meeste wetenschappers en schrijvers becommentarieerden slechts de werken uit de 'klassieke' periode. Echte innovatoren waren het dus niet meer. Hypatia gaf vooral les, zowel op school als op straat. Geheel in de tijdgeest bouwde ze ook veel uitvindingen na.

LOUISE BOURSIER (1563 - 1636)

Louise Boursier was de eerste vrouw in het koninkrijk Frankrijk die een medisch werk publiceerde. Als vroedvrouw aan het Franse hof heeft zij koning **Lodewijk XIII** en zijn vijf broers en zussen succesvol ter wereld gebracht, wat een knappe prestatie was in dit tijdperk, zeker omdat ze zich de kunst zelf had bijgebracht. Voorts schreef ze drie werken over de verloskunde, waarin ze allerlei innovatieve technieken voorstelde die de overlevingskansen en comfort van zowel de moeder als haar kind verbeterden. Ze bekommerde zich echter niet enkel om de elite, maar hielp ook armere vrouwen bevallen. De connectie met de kwetsbare lagen van de bevolking was ook aanwezig in haar opleiding: ze had een opleiding genoten in het armenziekenhuis van Parijs, het Hôtel-Dieu.

FLORENCE NIGHTINGALE (1820 -1910)

Florence Nightingale groeide op in het victoriaanse Engeland. Ze had een enorme interesse in wiskunde en werkte tijdens de Krimoorlog als verpleegkundige. Ze verzorgde zieke en gewonde soldaten, maar begon ook nauwgezet data te verzamelen. Ze analyseerde de doodsoorzaken van de soldaten in het ziekenhuis en visualiseerde die gegevens aan de hand van een zelfbedachte variant van het taartdiagram. Niet alleen dit diagram was nieuw, ook het gebruik van statistiek en data-analyse in de gezondheidszorg was revolutionair. Het legde de fundamenten voor de moderne verpleegkunde. Met de cijfers die Nightingale verzameld en geanalyseerd had, kon ze aan de Britse regering aantonen dat het niet kogels, maar gebrekkige hygiëne was die voor de meeste doden zorgde.

MARIE CURIE (1867 - 1934)

Dat **Marie Curie** in dit lijstje zou opduiken, is wellicht geen verrassing. Ze is waarschijnlijk de bekendste vrouwelijke wetenschapper door haar ontdekking van radioactiviteit. Daarvoor kreeg ze niet één, maar twee Nobelprijzen. Tot zij het tegendeel bewees, werd er gedacht dat atomen ondeelbaar waren. Ze ontdekte ook twee nieuwe elementen: polonium en radium. Die ontdekking bleef natuurlijk niet ongezien. In tegenstelling tot vele andere vrouwelijke weten-

schappers werd haar werk wel erkend en mocht Marie Curie de Nobelprijs voor de fysica in ontvangst nemen. Haar onderzoek werd onmisbaar voor de geneeskunde: ze stelde vast dat radium wonden en zelfs tumoren kon genezen. De radiotherapie was geboren. En daar stopte het niet, ze ontving ook nog een tweede Nobelprijs voor de scheikunde, omdat ze erin was geslaagd om radium te isoleren.

EMMY NOETHER (1882 - 1935)

Voor de niet-fysici of wiskundigen zegt de naam waarschijnlijk niet veel, maar voor exacte wetenschappers is zij een van de belangrijkste figuren, al dan niet de belangrijkste figuur, uit de twintigste eeuw. Zo goed als de volledige moderne fysica is gebouwd op haar werk. Waaraan heeft ze haar sterrensta-

tus te danken? Symmetrie. Om hier een voorbeeld van te geven: als je een vierkant een kwartslag draait, behoud je toch dezelfde vorm. Hoewel je iets gedaan hebt, is de toestand van het systeem toch onveranderd gebleven. Fysica heeft ook symmetrieën: zo kan je een experiment hier in Gent uitvoeren of op de maan, de fysica blijft onveranderd. Wat **Noether** aantoonde, was dat er voor elke symmetrie een bijbehorende behouden grootheid is. Die verplaatsingssymmetrie van daarnet leidt tot het behoud van impuls, waardoor je kan voorspellen hoe je biljartballen gaan kaatsen. Behoud van energie is op zijn beurt het resultaat van tijdssymmetrie, wat ervoor zorgt dat je je experiment vandaag of volgende week kan doen zonder dat de uitkomst verandert.

GRACE HOPPER (1906 - 1992)

Op campus Sterre is er een lokaal naar haar vernoemd, maar wie is **Grace Hopper** nu precies? Ze is een van de eerste computerprogrammeurs. Daarnaast is ze de eerste vrouwelijke admiraal in het Amerikaanse leger. Daar werkte ze in het onderzoekslaboratorium voor computertoepassingen. Ze had een hand in het ontwikkelen van de programmeertaal COBOL (Common Business-Oriented Language) en is verantwoordelijk voor de eerste compiler. Dat is een computerprogramma dat de

broncode (geschreven in een programmeertaal) omzet in iets dat een computer kan uitvoeren. Haar grootste streefdoel was computers gebruiksvriendelijker te maken. Ze schreef een handleiding voor het gebruik van de Mark I, de enige computer die de marine op dat moment bezat. Toen Mark II, de opvolger, op een gegeven moment niet meer werkte, ontdekte ze dat er een 'bug' geplet zat tussen de stroompanelen. Zo zijn de computertermen 'bug' en 'debugging' ontstaan.

MAMIE PHIPPS CLARK (1917-1983)

Mamie Phipps Clark was de eerste Afro-Amerikaanse vrouw die een doctoraat in de psychologie behaalde aan Columbia University. Ze werd bekend door haar baanbrekende werk over de effecten van rassenscheiding op kinderen. Samen met haar man deed ze de zogenaamde 'Doll Test', die toonde dat Afro-Amerikaanse kinderen de voorkeur gaven aan lichte

poppen, die zij als positiever beschouwden dan donkere poppen. Het onderzoek toonde aan dat discriminatie schadelijke effecten had op het zelfbeeld van kinderen. Dit leidde tot de uitspraak van het Amerikaanse Hooggerechtshof in *Brown v. Board of Education* (1954), waarin rassenscheiding in scholen ongrondwettelijk verklaard werd. Daarmee leverde ze een directe bijdrage aan het einde van de wettelijke rassenscheiding in het Amerikaanse onderwijssysteem en speelde ze een actieve rol in de strijd voor burgerrechten.

GERTRUDE B. ELION (1918-1999)

Gertrude B. Elion was een Amerikaanse biochemica en farmacoloog, bekend om haar revolutionaire bijdragen aan de ontwikkeling van medicijnen. Ze richtte zich op het begrijpen van de biochemische verschillen tussen gezonde cellen en aangetaste cellen, om zo doelgerichte medicijnen te kunnen ontwerpen die specifieke moleculaire processen verstoorden. Door een geneesmiddel te richten op specifieke processen krijg je een effectievere behandeling met minder bijwerkingen. Haar werk speelde een belangrijke rol bij de ontwikkeling van geneesmiddelen tegen onder andere leukemie. Zo hebben we de eerste effectieve chemotherapiebehandeling onder andere aan haar onderzoek te

danken. In 1988 ontving ze de Nobelprijs voor Fysiologie of Geneeskunde, samen met **George H. Hitchings** en **Sir James Black**.

ROSALIND FRANKLIN (1920 -1958)

De laddervormige helix die waarschijnlijk op een poster in je biologielokaal stond, is de structuur van een DNA-molecule zoals die door **James Watson** en **Francis Crick** beschreven werd in 1953. Tegen de jaren 50 van de vorige eeuw waren wetenschappers net tot het inzicht gekomen dat genetisch materiaal doorgegeven werd via deoxynucleïnezuur-molecules, maar wisten ze nog niet hoe die opgebouwd waren. Niet alleen Watson en Crick waren bezig met de structuur te ontrafelen, maar in een ander laboratorium was ook **Rosalind Franklin** druk in de weer. Zij slaagde erin om met X-stralen een foto te maken van de DNA-molecule. Op basis daarvan concludeerden Watson en Crick later dat een DNA-molecule de vorm van een helix zou moeten hebben. Deze befaamde foto, die de naam Photo 51 kreeg, was dus essentieel om de DNA-structuur te identificeren en loste het startschot van een gigantische cascade aan ontdekkingen en inzichten omtrent genetische ziekten en behandelingen.

Heks of heler?

DOOR EMILIE DE WINNE &
SOPHIE MARINA DOSAL DIERSSEN

Een heks wordt vaak voorgesteld als een oude vrouw die met haar bezem in afzondering leeft. Of eerder een Malficenttype, een gevaarlijke vrouw die iedereen misleidt. Beiden zijn onjuist en door een politieke en misogynne agenda tot stand gekomen.

PUNTHOEDJES EN BEZEM-STELLEN: WIE WAS ER HEKS?

De katholieke kerk heeft een grote hand gehad in de totstandkoming van een kwaadaardig beeld rond het figuur van de heks. Ze had het gemunt op vrouwen die veel kennis bezaten over geneeskunde, waardoor ze een belangrijke rol als genezer hadden binnen de gemeenschap. De kerk wantrouwde deze vrouwen, met het label van heks tot gevolg. Volgens de kerk was hekserij het werk van de duivel. Zo ontcrachtte de instelling niet alleen alle geloofwaardigheid van heksen, maar ook van heidense rituelen en praktijken. Volgens de clerici zouden de vrouwen zich tot de duivel keren en die ook vereren, waardoor ze zichzelf verdoemden. Maar erger nog, ze zouden ook onschuldige christelijke zielen verpesten door hen te verleiden en te bedriegen. Hekserij en heidense praktijken waren zo voor de kerk een directe aanval op het christendom.

Vandaag de dag delen we deze denkbeelden van geleerden uit eerdere tijdperken niet meer. Er bestaan veel twijfels of de mensen die werden veroordeeld als heks überhaupt aan maleficium of zwarte magie hebben gedaan. Recent onderzoek stelt ook dat gemeenschappen de vrouwen in kwestie niet per se uitsloten. Daarnaast is 'heks' een vage en onjuiste term. *Wise woman* is een beter

alternatief, aangezien de vrouwen vaak veel kennis hadden van planten, voorspellende gaven zouden hebben of, in sommige gevallen,

“

Volgens de kerk was hekserij het werk van de duivel

vroedvrouw waren. Ondanks het feit dat de vrouwen het label 'heks' kregen, waren ze vaak een aanspreekpunt voor dorpelingen.

HEKSENERVOLGINGEN ALS ONTLUIKENDE MISOGYNIE?

Silvia Federici, Italiaans-Amerikaanse academica en feministisch-marxistische activiste, stelt dat

er een samenhang is tussen heksenvervolgingen en de opkomst van het kapitalisme. Dit systeem is afhankelijk van onderdrukking en voortplanting. Vrouwen die zichzelf buiten dit systeem organiseren, moeten gedisciplineerd worden.

75 tot 80 procent van de vervolgte heksen tussen 1450 en 1750 waren vrouwen. Niet iedereen is het echter eens met de perceptie van heksenvervolging als vrouwenvervolging. **Christina Lerner**, een Britse historica die zich specialiseerde in heksenvervolgingen, pleit voor een zachtere interpretatie van de cijfers. Zij stelt dat dit niet met gender te maken had, maar eerder met de rol die vrouwen hadden binnen het kapitalistische systeem.

Seksisme binnen de gezondheidszorg

DOOR EMILIE DE WINNE & FIEN WAEGE
BEELD DOOR YANNE DE FRENNE

Als je enkel onderzoek doet met mannen, kan je dan wel iets zeggen over vrouwen? Een gigantische genderbias zorgt voor een minder kwalitatieve zorg voor vrouwen.

ARISTOTELES ALS KATALYSATOR

Het vertrekpunt van onderzoek is vaak de man. Dat zaadje werd al een tijd geleden geplant. Het scheppingsverhaal in het Oude Testament beaamt het idee dat een vrouw eerder bijkomstig is. Ook de filosoof **Aristoteles** was pionier in zijn theoretische uitlatingen over de ondergeschiktheid van de vrouw. Hij stelde dat een vrouw een imperfecte versie van een man is, zowel fysiek als mentaal. Die notie werd overgenomen door **Galenus** en **Hippocrates**. Volgens hen delen mannen en vrouwen dezelfde geslachtsorganen, maar zijn die bij de man uitwendig aanwezig en bij de vrouw inwendig. Vanuit deze stelling verklaart Galenus dat de vrouw

in een toestand van onvolledigheid verkeert.

Die drie mannen leverden belangrijke bijdragen aan de vroege geneeskunde. De bijdragen in kwestie zijn achteraf gezien achterhaald en incorrect. Hun incorrecte theorieën kunnen te wijten zijn aan het toenmalige verbod op ontledingen van het menselijk lichaam. Anderzijds stelt **Tineke Melkebeek**, onderzoekster aan de UGent, in haar analyse van Aristoteles dat zijn visies niet puur wetenschappelijk, maar wel duidelijk cultureel en ideologisch gemotiveerd waren. Gebrekkige middelen zijn dus niet de enige oorzaak voor de foute opvattingen.

SEKSISME IN GEZONDHEIDSZORG

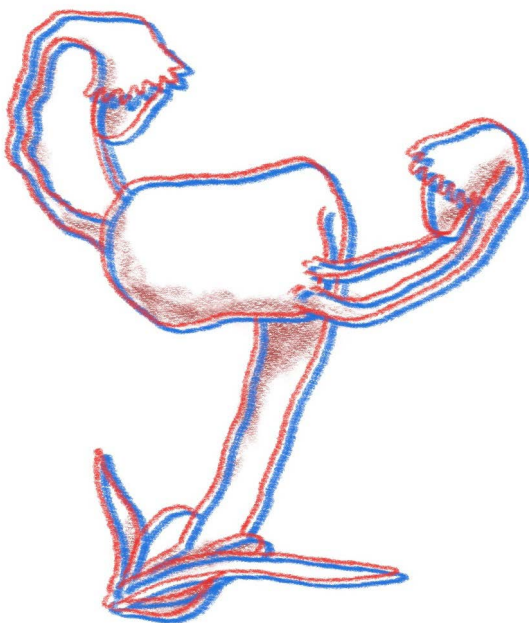
Ook vandaag nog zorgt genderblindheid voor foute diagnoses en onvolledige medische kennis. In onderzoek naar aandoeningen die iedereen treffen, worden vaak enkel

“

Ook vandaag nog
zorgt genderblindheid
voor foute diagnoses
en onvolledige
medische kennis

mannen opgenomen. Die eenzijdige focus resulteert in een groot gebrek aan kennis over het vrouwelijk lichaam. Medische testen en behandelingen houden hierdoor onvoldoende rekening met onder andere de hormonale cyclus die zich maandelijks in een vrouwenlichaam afspeelt. Welke bijwerkingen geeft die medicatie bij vrouwen? Hoe presenteert de ziekte zich bij vrouwen? Belangrijke vragen die maar geen antwoord lijken te krijgen.

Hart- en vaatziekten zijn hier een goed voorbeeld van. De typische (mannelijke) klachten van een hartaanval, zoals pijn in de linkerarm, staan bij vrouwen minder op de voorgrond. Vage klachten als kortademigheid en moeheid zijn

vaker van toepassing bij vrouwen. Die worden echter vaak toegeschreven aan stress of hormoonschommelingen, waardoor een hartaanval bij een vrouw vaak te laat ontdekt wordt.

Ook COVID-19 is een ziekte waar vrouwen anders op reageren dan mannen. Hoewel er meer mannen stierven aan COVID-19, kregen vrouwen vaker met long covid te maken, waarbij de klachten heel lang aanslepen. Niet alleen de ziekte, maar ook de vaccins worden door vrouwen anders ervaren. Zo geven ze meer ernstige bijwerkingen aan, zoals trombose.

De reden dat er nog steeds minder onderzoek wordt gedaan naar vrouwen, is onder andere de hormoonschommelingen. Veel onderzoekers zien dit als een stoorzender. Daarbovenop kunnen vrouwen zwanger raken tijdens een onderzoek en daarbij zou de foetus in gevaar kunnen komen. Het gevolg hiervan is dat zwangere vrouwen bijna geen medicatie mogen innemen.

ANTICONCEPTIE VAN ONDERDRUKKENDE OF EMANCIPERENDE AARD?

Als we het hebben over voortplanting en anticonceptie wordt er meestal een grotere verantwoordelijkheid gelegd bij de vrouw. Op het condoom na zijn het overgrote deel van de voorbehoedsmiddelen gericht op vrouwen, denk maar aan de pil of een spiraal. De introductie van deze hormonale anticonceptie was een fundamenteel element voor de emancipatie van vrouwen en hun seksuele vrijheid. Plots was seks iets dat niet enkel kon plaatsvinden binnen het kader van voortplanting.

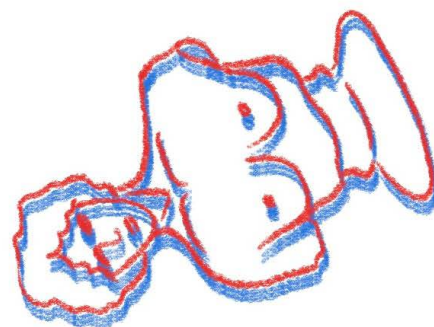
De echte prijs van deze seksuele vrijheid blijft echter een gat in de medische kennis. Resultaten van een onderzoek door de UAntwerpen stellen dat er nog te weinig duidelijkheid is rond de bijwerkingen van hormonale anticonceptie op mentale, fysieke en seksuele gezondheid. Dit terwijl de schaal

“

**De echte prijs van
deze seksuele
vrijheid blijft
echter een gat
in de medische
kennis**

waarop hormonale anticonceptie over de toonbank gaat voor (jonge) patiënten enorm is. De vraag naar alternatieven die minder bijwerkingen hebben, klinkt steeds luider. Het koperspiraaltje is momenteel naast condoms (en de uiterst onbetrouwbare 'pull and pray'-methode) het enige voorbehoedsmiddel dat geen hormonen bevat. Maar onschuldig is dit ook niet, want dit spiraaltje heeft als bijwerking dat het vaak veel heftigere maandstonden veroorzaakt.

Streven naar inclusieve geneeskunde beperkt zich niet enkel tot een focus op biologische verschillen op basis van geslacht. Zo worden zwarte vrouwen vaak uitgesloten binnen onderzoek. Er wordt ook gepleit voor een bredere kijk die ook interseks, transgender- en non-binaire personen meeneemt in dit verhaal.

Vergeeten vrouwenpennen

DOOR LEONE MATTHEUS & SARAH VAN CROMBRUGGEN
BEELD DOOR SARAH VAN CROMBRUGGEN

Wanneer je begint te zoeken naar vrouwelijke stemmen uit en over de oudheid, kom je tot de confrontatie met de conclusie dat het er veel zijn geweest, maar dat er ook nog veel achterblijven. Deze vrouwen blijven 2000 jaar later nog steeds op de achtergrond en dat is tragisch.

Alle Blandijngangers in de zaal kennen **Sappho**. Anderen zullen misschien al weleens gehoord hebben van de Griekse dichteres uit de oudheid. Jammer genoeg stopt het verhaal daar voor velen. Veel vrouwelijke schrijvers uit de klassieke oudheid zijn in de loop der jaren door gebrek aan interesse in de vergetelheid geraakt. Toch zijn er vandaag nog bronnen terug te vinden, zoals de tientallen gedichten van **Nossis van Locris**. Deze dichteres verscheen 200 jaar na Sappho op het toneel en wordt omschreven als een van haar volgelingen. Locris is een klein stadje in het zuiden van Italië, maar maakte toen deel uit van het rijk Magna Graecia en was vooral verbonden met de stadstaat Sparta. Dit is te merken aan het Dorische dialect waarin ze haar werken schreef. Het waren vooral epigrammen, korte gedichtjes met een zekere clue of ondertoon, over religie, huwelijk en over vrouwen. Haar werk zou dan ook oorspronkelijk geschreven zijn om voor te dragen aan vriendinnen of vrouwen uit haar omgeving. De gedichten van Nossis zijn dus een historisch voorbeeld van literatuur voor vrouwen door vrouwen.

Stel je eens even voor: een non uit de tiende eeuw, gehuld in een habijt, die tussen al het bidden door Latijnse komedies schrijft. Geen heiligenlevens of gebedenboeken, maar verhalen over vrouwen

die hun eigen lot in handen nemen. Zo iemand was **Hrosvitha van Gandersheim**, een vrouw die je waarschijnlijk niet kent, maar

“

**Denk alsjeblieft aan
een non met een
ganzenveer**

die wel een plek verdient tussen de grotere literaire pioniers. In een tijd waarin de klassieke toneelschrijvers van Rome en Griekenland werden bejubeld, koos Hrosvitha voor een andere weg. Haar zes komedies waren een antwoord op wat ze zag als de morele leegte van die oude verhalen. In plaats van helden die door wraak of lust werden gedreven, schiep ze personages vol innerlijke kracht. Vrouwen die niet wachtten op redding, maar zelf de regie namen. Feminisme? Misschien niet onder die noemer, maar het is mooi om te geloven dat ze het zo heeft bedoeld. Hrosvitha liet zien dat literatuur niet alleen over mannelijke helden of religieuze dogma's

hoefde te gaan. Haar personages worstelden, twijfelden en triomfeerden, net zoals wij als student zo vaak doen. Hoewel haar stukken waarschijnlijk nooit het podium haalden, waren ze wel een brug tussen geloof en menselijkheid, tussen regels en rebellie.

Denk dus niet alleen aan ridders of kastelen de volgende keer wanneer je terugdenkt aan de middeleeuwen. Denk alsjeblieft aan een non met een ganzenveer, die in stilte de grenzen van haar tijd verkende, omdat ze geloofde dat verhalen niet alleen moeten onderwijzen, maar ook moeten leven.

In Mensentaal: Het Matilda-effect

HOE VROUWEN SYSTEMATISCH UIT DE GESCHIEDENIS WERDEN GESCHREVEN

DOOR LEONIE DE DECKER
BEELD DOOR YANNE DE FRENNE

Wetenschap zijn feiten en bewijzen. Of dat zou het toch moeten zijn. In realiteit blijkt dat het academische bedrijf wel wat gevoeliger is voor mannelijke ego's dan voor het objectief erkennen van hard werk. Dat is wat het Matilda-effect aansnijdt.

Gevonden: baanbrekend werk
Gezocht: haar naam

Het Matilda-effect kaart aan hoe vrouwelijke wetenschappers geen of minder erkenning krijgen voor hun werk, dat vervolgens wordt toegeschreven aan een mannelijke collega. Vaak niet eens subtiel of geniepig. Soms stond hij gewoon mee op de paper als 'begeleider', die hij vaak niet eens gelezen had. Soms kreeg hij zelfs een Nobelprijs voor háár ontdekking.

VROUW ALS UITVINDER

De term 'Matilda-effect' werd in 1993 voor het eerst gebruikt door wetenschapshistorica **Margaret Rossiter**. Zij vernoemde het naar **Matilda Joslyn Gage**, een 19e-eeuwse Amerikaanse feministe en schrijfster. Gage beschreef het effect voor het eerst in haar boek: 'Woman as Inventor'. Dit boek omvat een pleidooi voor vrouwenrechten en wijst ons op hoe vrouwen systematisch uit de geschiedenis worden geschreven, ook uit de wetenschappelijke. Ze was haar tijd ver vooruit, lees: ze werd genegeerd door academici met snor.

PIONIERS IN DE SCHADUW

Een voorbeeld is **Rosalind Franklin**, wiens bijdragen

aan het in kaart brengen van de structuur van DNA van ontzaglijk belang waren. De namen **Watson** en **Crick** zullen je waarschijnlijk meer zeggen. Franklins ont-

“
**Ze werd genegeerd
door academici
met snor**

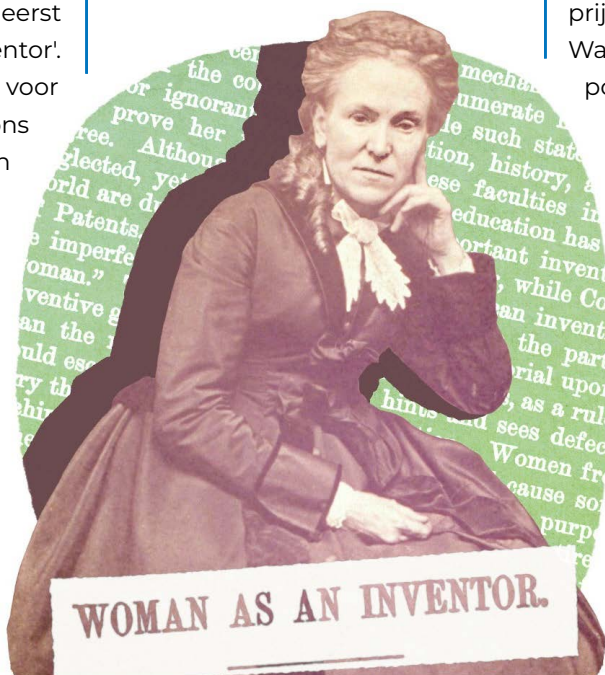
dekking staat dan ook op hun naam. Ook **Nettie Stevens'** ontdekkingen over het XY-systeem worden aan haar mannelijke collega **Thomas Morgan** toegeschreven, idem voor **Lise Meitner** met haar werk rond kernsplijting. Ook voor **Jocelyn Bell Burnells** onderzoek naar neutronensterren geldt hetzelfde.

Stuk voor stuk wetenschappelijke pioniers, die overschaduwd werden door mannen die hun applaus in ontvangst namen. Wie weet bovendien hoeveel vrouwen er nog in dit rijtje passen, van hoeveel vrouwen we nooit zullen weten wat ze voor ons leven vandaag betekend hebben. Het is geen historisch toeval, maar een patroon.

Dit fenomeen is overigens niet enkel in de wetenschap terug te vinden, ook in de kunst en in de literatuur. Evenzeer is het zeker niet afgebakend in de tijd, laat staan dat deze praktijken ver achter ons zouden liggen.

VROUWEN IN RECLAME-BROCHURES

Ook vandaag blijven vrouwen ondervertegenwoordigd in citaties, prijzen en andere erkenningen. Wat ze ondertussen wel mogen, is poseren op de promofoto's voor 'diversiteit in de wetenschap', liefst met een proefbuis of een pipet in de hand en een witte jas aan. Symbolisch aanwezig, structureel afwezig. Vraag de volgende keer wanneer je een professor hoort zeggen dat 'we meer vrouwen moeten aanmoedigen in STEM' dus of hij wel weet wie Matilda Joslyn Gage was.

Waarom spreekt de manosphere duizenden jonge mannen aan?

DOOR ANAÏS VANASSCHE, JOPPE FRANS & EMILIE DE WINNE
BEELD DOOR SAMUEL BROCKEN

De Netflixserie 'Adolescence' deed recentelijk het concept 'manosphere' over de tongen gaan. Van legitieme zorgen tot TikTok-goeroes: we duiken in de Redditdraadjes en de podcasts van de manosphere.

MANOSPHERE, QUOI?

De manosphere kan omschreven worden als een netwerk van blogs, fora, YouTube-kanalen en podcasts waar zelfverklaarde alpha-coaches praten over mannelijkheid, relaties, seks, carrière, crypto en fitness. Ook delen ze graag hun overtuiging dat vrouwen en alles wat woke is de baarlijkste duivels van deze tijd vormen.

Breekt het koude zweet je uit bij concepten zoals feminisme en heb je het gevoel dat alles een complot is tegen mannen? Geen nood, want de manosphere biedt oplossingen. De contentmakers beweren te weten hoe de wereld

echt in elkaar zit en geven je tips om een echte man te worden. Een greep uit het aanbod: stop met

“

**Heb je een depressie?
Stop er dan mee, want
volgens Andrew Tate zijn
depressies fake**

sushi te eten, want dat is iets voor vrouwen, kwetsbaarheid is zwak en relaties zijn een spel van onderhandelingen.

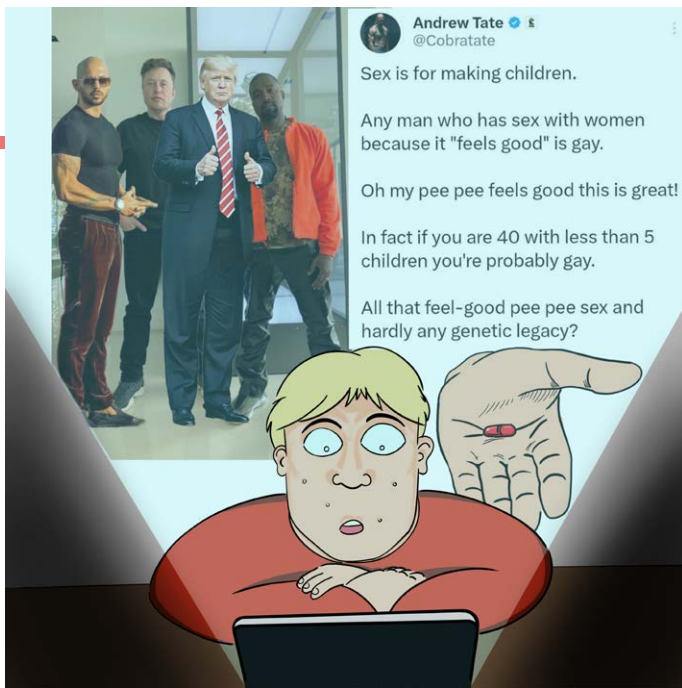
Wie manosphere zegt, zegt **Andrew Tate**. De Britse influencer wordt 'the king of toxic masculinity' genoemd en is naar eigen zeggen een vrouwenhater. In zijn podcastcursus 'Pimping hoes' leer je hoe je goed je boterham kan verdienen dankzij manipulatie en geweld tegen vrouwen. Heb je de cursus voltooid en is de studiemoeheid nog niet toege-slagen? Dan kun je nog een 'doctoraatsopleiding' volgen waarin Tate je leert dat vrouwen enkel aardig zijn wanneer je hen ertoe dwingt. Heb je een depressie? Stop er dan mee, want volgens Tate zijn depressies fake.

BLUE PILL OR RED PILL?

De wereld van de manosphere is er een van wantrouwen tegenover de wereld die zich tegen het mannelijk geslacht keert. Wie dit niet beseft, is gefopt door de Matrix, een directe verwijzing naar de bekende film waarin 'the Matrix' een simulatie is die de mensheid actief onderdrukt. In de film krijgt het hoofdpersonage de keuze om de blauwe pil of de rode pil door te slikken. Kies je de eerste, dan leef je onwetend verder in de simulatie; de tweede stelt je echter bloot aan de echte wereld.

Manosphereleden passen ditzelfde principe toe. Je moet de figuurlijke rode pil innemen om de realiteit en de ware aard van vrouwen onder ogen te komen. Dit laatste is gerelateerd aan de beruchte '80-20-re-

gel' die stelt dat 80 procent van de vrouwen enkel aangetrokken is tot 20 procent van de mannen. Het idee is dat vrouwen kieskeurig zijn en ervoor zorgen dat 80% van de mannen een seksloos leven leidt. Dit gedachtegoed faciliteert extremisme en creëert een broeihaard voor complottheorieën waarin de wereld wordt gecontroleerd door feminisme en de globale elite. Eens je deze realiteit hebt geaccepteerd, kan je streven naar het ideaal: een alfaman zijn.

WAAROM ZITTEN ER ZOVEEL MANNEN IN DE MANOSPHERE?

Hoewel het makkelijk is om de manosphere weg te zetten als een marginale internetgroep, valt hun impact op de maatschappij zeker niet te onderschatten. Zo wees een recent Europees onderzoek uit dat steeds meer jonge mannen vrouwonvriendelijk gedachtegoed aannemen. De manosphere heeft een grote rol gespeeld in de verspreiding van deze ideeën. Hoewel mediageletterdheid hierbij een belangrijke rol speelt, moeten we ook dieper

ling verweven zijn, houdt weinig rekening met het feit dat de witte heteroman ook te maken kan hebben met armoede en/of psychologische problemen.

Onder ons huidige economische systeem wordt er een sterke rolverdeling gemaakt vanuit genderrollen. Denk bijvoorbeeld aan het

durven kijken naar waarom er überhaupt zo'n brede voedingsbodem is voor dit soort gedachtegoed.

De manosphere is ontsproten vanuit het gevoel dat een man zijn in deze tijd wordt gezien als iets negatiefs. Intersectionaliteit, het idee dat verschillende vormen van ongelijkheid onder-

“
Veel van de sociaal kwetsbare mannen merken weinig van de privileges die ze als man zouden hebben binnen het patriarchaat

onderscheid tussen hoofdverdiener-bijverdiener en de perceptie dat bepaalde jobs inherent mannelijk zijn, zoals fabrieksarbeider. Die jobs staan vandaag wel wereldwijd onder druk, door bijvoorbeeld een veranderende wereldeconomie, wat resulteert in een enorme druk op mannen.

In deze omstandigheden is het kader van intersectionaliteit toepassen op kortgeschoolde mannen niet accuraat, wat zorgt voor frustratie. Veel van de sociaal kwetsbare mannen merken weinig van de privileges die ze als man zouden hebben binnen het patriarchaat. Figuren als Andrew Tate tonen begrip en steun voor hen, waardoor ze vervolgens ten prooi vallen aan radicalisering.

Dit leidt tot een sfeer waarin iedereen elkaar als schuldige aanwijst. De *cycle of dehumanization* draait verder, doordat beide groepen elkaars zorgen en noden als 'minderwaardig' of 'gevaarlijk' beschouwen. Dit houdt een wederzijdse dynamiek van dehumanisering in stand die kan leiden tot vergaand geweld en discriminatie. Concrete voorbeelden van dit discours zijn massaal gedeelde leuzen zoals 'kill all men' of 'feminazi's'.

Deze cyclus kan enkel verbroken worden als er een toestand is waarin tegenstanders elkaar als gelijken zien. Een hoopgevend voorbeeld is de Afro-Amerikaan **Daryl Davis** die honderden KKK-leden overtuigt om uit de racistische organisatie te stappen. Dit deed hij met een techniek genaamd *meta-humanization*, waarbij geprobeerd wordt om elkaars standpunten te begrijpen door te luisteren naar de ander. Dit betekent niet dat alles wat gezegd wordt ook geaccepteerd wordt. Maar door te starten vanuit begrip en te proberen gelijkenissen te zoeken bij elkaar, zal je elkaar meer als mens erkennen.

GSR ZKT BESTUUR

Dagelijks Bestuur?

Als **bestuurslid** van de **Gentse Studentenraad** werk je rond brede thema's zoals Onderwijs of Sociaal. Dit pakket omvat verschillende taken en enkele verplichtingen.

Heb je hier geen tijd voor of wil je liever één specifiek onderwerp uitwerken? Stel je dan kandidaat als **beleidsverantwoordelijke**! Deze functie houdt minder verplichtingen in en geeft jou de mogelijkheid om één specifiek onderwerp uit te werken. Kies één van de aangeboden onderwerpen of werk een ander onderwerp uit.

Heb je zelf een leuk idee, maar past het niet binnen de normale functies? Geen nood, **spontane kandidaturen** zijn altijd welkom!

Hoe stel ik me kandidaat?

Stuur jouw CV en motivatiebrief door naar **bestuursverkiezingen@gentsestudentenraad.be** vanaf jouw UGent e-mailadres.

MEER INFO

8 mei

Deadline
kandidaturen

13 mei

Kies AV II

26 juni

Deadline
kandidaturen

1 juli

Zomer-AV met
verkiezingen

Ode aan de puberpoëzie

DOOR JOPPE FRANS

In het middelbaar schreef ik veel gedichten. Niet omdat ik grote, artistieke dromen had, maar omdat ik het gebruikte als goedkope therapie. Toch ben ik trots op mijn flauwe creaties.

Er is niets zo cliché als puberpoëzie. Je leven zou compleet naar de kloten zijn omdat jouw vrienden-groep het niet eens is over een of ander banaal drama, of nog erger, omdat het tegenzit in de liefde.

Toch heb ik altijd respect gehad voor mensen die zich wagen aan poëzie schrijven. Het vraagt een enorme openheid en reflectievermogen om je emoties op papier te zetten. Ook al is niet iedereen daarom de volgende **Herman de Coninck**, kan het beoefenen van kunst je wel helpen je gedachten te ordenen.

“

Het kon makkelijk een andere kant opgaan, maar in plaats van mezelf of anderen pijn te doen besloot ik mijn gevoelens van me af te schrijven

In het middelbaar volgde ik voordracht en drama aan de kunstacademie. Ik droeg daar verschillende gedichten voor. Rond het derde middelbaar leerde ik ook zelf gedichten schrijven.

Toen ik in het vierde middelbaar zat, brak de coronapandemie uit. Dit was een zware periode voor mij. Ik had het gevoel dat ik net uit mijn schulp kwam en net op dat moment viel alles stil. Ik voelde mij geïsoleerd, van zowel mijn vrienden als mijn toekomst. Het duurde niet lang voor de eerste duistere gedachten begonnen binnen te komen. Het kon makkelijk een andere kant opgaan, maar in plaats van mezelf of anderen pijn te doen besloot ik mijn

gevoelens van me af te schrijven. Als puber kon ik mijn emoties niet altijd goed uitleggen, dus liet ik mijn vrienden mijn gedichten lezen. Hierdoor kon ik moeilijke conversaties met hen aangaan, zonder dat ik alles in concrete woorden moest uitleggen.

Op een bepaald moment ging de pandemie weer liggen, maar mijn pen bleef ik stevig vasthouden. In mijn laatste twee jaar op de middelbare school schreef ik vooral over verandering. Ik was immers van school veranderd en keek ook met enige schrik naar hoe de toekomst na het middelbaar er zou uitzien.

Ik moet toch zeggen dat puberpoëzie mij meermaals, op verschillende manieren, uit de onzekerheid heeft gered. Veel zaken waar ik vandaag de dag nog steeds mee worstel, heb ik voor het eerst leren verwoorden met mijn gedichtjes. Aan de universiteit leerde ik gedichten schrijven helaas een beetje af. Het leerde me wel mijn innerlijke denkwereld op een duidelijke manier te communiceren naar de buitenwereld toe. Dat heeft mij op veel moeilijke momenten geholpen.

Toch lukt het niet altijd, en dan verlang ik toch ergens weer naar die momenten waar ik om middernacht volop aan het werken was aan een flauw gedicht. Misschien zit de echte pracht van puberpoëzie niet in de tekst, maar in de pogingen die we als mensen doen om begrepen te worden.

Queer representatie: geld of inclusie?

DOOR RUNE STIENS, BJARNI VANHOUTTE & JOREN STOX
BEELD DOOR SOPHIE MARINA DOSAL DIERSSEN

Queer rechten staan onder druk. De Trump-administratie heeft de aanval ingezet op seksuele minderheden. In bepaalde staten worden boeken en media die dit thema aankaarten gecensureerd. Het belang van deze werken is echter nog nooit zo groot geweest.

QUEER, IETS VAN ALLE TIJDEN

In tegenstelling tot wat sommigen vandaag beweren, zijn queer personen van alle tijden. Zelfs binnen mythologie is er queer representatie: de Egyptische god **Set** probeerde **Horus** te verleiden, in de Afrikaanse mythologie is er een interseks god **Mawu-Lisa**. Ons hedendaagse beeld van seksualiteit strookt niet met dat uit het verleden. Zo bevat de Griekse mythologie talloze verhalen over de liefde tussen een man en een jongen, maar er bestonden ook 'gezondere' relaties, zoals tussen **Achilles** en **Patroklos** in 'de Ilias' van **Homerus**. Hoewel hij hen initieel als goede platonische vrienden afbeeldde, vond **Plato** dat Achilles zich als een goede minnaar gedroeg door Patroklos te wreken.

De negentiende eeuw vormde een breuklijn met alles wat daarvoor kwam. Auteurs zoals **Oscar Wilde** schreven werken die in de buurt kwamen van de LGBTQIA+-literatuur die wij vandaag kennen. Zijn meesterwerk, 'The Picture of Dorian Gray', bevat enkele verwijzingen naar homo-erotische scènes. De homoseksuele ondertonen zijn impliciet voelbaar doorheen het boek.

Verrassender in dit lijstje is misschien 'Dracula', van **Bram Stoker**.

Die roman bevat homoseksuele en zelfs biseksuele thema's. Stoker had zich immers gebaseerd op de roman 'Carmilla', waarin een meisje zich laat verleiden door een vrouwelijke vampier. De meeste queer romans eindigden vaak tragisch; daar kwam pas verandering in na de Tweede Wereldoorlog.

REPRESENTATIE VAN LGBTQIA+ IN KINDERMEDIA

Queer representatie in kindermidia is van groot belang in de ontwikkeling van tolerantie bij kinderen. Het gaat niet om de beïnvloeding van de seksuele identiteit van kinderen, maar strekt ertoe hen duidelijk te maken dat queer zijn normaal is. Momenteel is er relatief weinig representatie, maar dit wil niet zeggen dat

er geen goede voorbeelden te vinden zijn. Zo doorbrak **Steve Mertens** in 'W817' stigma's door zijn gaardheid, het feit dat hij op mannen valt, te uiten. Deze lijn trekt Ketnet verder door met series als '#LikeMe' waar queer relaties aanwezig zijn. 'Gravity Falls' deed ook een poging tot inclusie van queer personages. In de serie zitten twee agenten, Sheriff **Blubs** en Deputy **Durland**, die worden afgebeeld als "zeer goede vrienden". **Alex Hirsch**, de bedenker van de serie, liet weten dat zij een koppel zijn, maar dat dit niet expliciet getoond mocht worden van Disney. Disney stelde dat de representatie van een homoseksuele relatie niet paste binnen een kinderprogramma.

De laatste paar jaren heeft Disney een meer progressieve positie ingenomen in queer relaties, al zijn de stappen naar representatieve personages en verhaallijnen nog beperkt. De film 'Luca', waarin het verhaal rond **Luca** en **Alberto** draait, wordt door sommigen gezien als een metafoor voor een coming-out. Zo stellen velen dat de personages *queercoded* zijn, wat inhoudt dat een fictief personage gedefinieerd wordt door stereotiepe, queer karakteristieken.

QUEER IN BOEKEN EN TV

Ondanks dat LGBTQIA+-films de laatste jaren in opmars zijn, wordt de representatie van deze groep nog vaak geteisterd door stereotypen. Verhalen worden dan wel diverser, maar alsnog blijft er ruimte voor verbetering. Grote studio's schrappen soms elementen van queer representatie binnen een verhaallijn omdat ze in bepaalde landen minder geaccepteerd worden, zoals bij de film 'Lightyear'. Dit toont de hypocrisie van de studio's: geld komt vaak voor inclusie en ethiek.

'Brokeback Mountain' was een grote mijlpaal. De romance tussen twee cowboys wist wereldwijd harten te veroveren. Daarnaast verscheen in 2016 'Moonlight', een met een Oscar bekroonde film die het levensverhaal vertelt van **Chiron**, die als zwarte homoseksuele man vrede probeert te zoeken met zijn identiteit. 'Call Me By Your Name' bewees een echte kaskraker te zijn ondanks de kritiek op de romantisering van de relatie tussen de twee protagonisten met een groot leeftijdsverschil. Maar ook 'Le portrait de la jeune fille en feu', met zijn histo-

risch plot en focus vanuit de female gaze, maakte mee de weg vrij voor de verdere evolutie van queer cinema.

'Skam' was als serie revolutionair binnen Europa met een coming-of-ageverhaal. België maakte hier een eigen versie van met 'wtFock', waarbij specifiek het liefdesverhaal van **Robbe** en **Sander**

“

De romance tussen twee cowboys wist wereldwijd harten te veroveren

vele mensen raakte. Netflix gaf inclusie een boost met 'Heartstopper', waar bijna de hele cast queer is. Personages als **Elle**, een transgender meisje, en de asexuele **Isaac**, kun je volgen in hun zoektocht naar zichzelf. De representatie van genderdysforie en asexualiteit zijn onderwerpen die meer aandacht verdienen binnen media. Maar gelukkig is er nog altijd

Spongebob die volgens **Stephen Hillenburg**, de bedenker, asexueel is.

HET GEVAAR VAN FETISHISATION

Er is nood aan waakzaamheid voor *fetishisation* in de evolutie van queer representatie binnen cultuur. Dit houdt in dat een persoon gereduceerd wordt tot aspecten van zijn lichaam, identiteit of geaardheid. Queer relaties worden enkel afgebeeld omdat het doelpubliek dit aantrekkelijk vindt en een gunstig verdienmodel blijken te zijn. Denk aan hoe **Joey** uit 'Friends' lesbische vrouwen sexy vond puur omwille van hun geaardheid. Soms worden er series, films en boeken gemaakt over homoseksuele relaties enkel voor de esthetiek ervan. Door de pure focus op de esthetiek van queer representatie zijn de personages vaak oppervlakkig en stereotiep opgebouwd en zijn de relaties toxisch en ongezond afhankelijk. De personages hebben hierdoor geen diepgang en geven geen goede representatie over de struggle van queer zijn.

'Op een andere planeet kunnen ze me redden'

DOOR LEONE MATTHEUS

Soms beland ik op zo'n kantelpunt in mijn leven waarbij ik dan maar een boek opensla. En dan nog een. Tot ik er honderdvijftig heb verslonden in een jaar. Zo kwam ook 'Op een andere planeet kunnen ze me redden' voorbij.

Een briljant boek van de nog briljantere **Lieke Marsman**. Een half loflied vol goden, ufo's, kwantummechanica en christelijke denkers. Een filosofisch vuurwerk over hoop: vergezocht of aards, alles beter dan berusting. En eerlijk? Ik geloofde elk woord dat ze schreef.

Lieke Marsman weet dat ze doodgaat. Natuurlijk, dat weten we allemaal, maar zij wéét het en schrijft het op. De dood is niet het vreemde goedje in de doos van Pandora die absoluut niet open gedaan mag worden. Zij kijkt er recht in, lacht misschien zelfs even en vraagt zich dan af: wat als er nog meer is? Een god, een stel aliens in een ufo, of toch iets anders?

Normaal gezien vind ik foefelen met markeerstiften in boeken heiligschennis, maar de volgende zinnen die Lieke neerpende heb ik gemarkeerd, onderstreept, en pijltjes bij gezet. "Het is gezapig altijd juist te handelen. Het is saai je expres te misdragen. Maar het is geweldig niet te weten wat je nu eens zult doen." Voor een controlefreak als mezelf woorden die ik maar al te graag in mijn hoofd zou laten graveren. Een gesprek met een wildvreemde. Een dwaaltocht zonder route. Naar een boek grijpen puur omdat de kaft blauw is. Een nummer intoetsen dat je al jaren niet meer belde. Een beslissing nemen zonder het vijftien

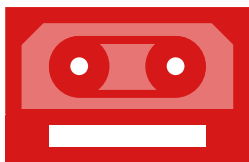
keer af te wegen. Want precies daar, in dat losse, dat onvoorziene, schuilt de echte schoonheid van het leven. Iets met *carpe en diem*, **Horatius** wist het eeuwen geleden al. Pluk de dag, ook al zit er een scheurtje in en loopt hij niet volgens plan. Lieke schreef het na. En ik? Ik probeer het stilletjes te leren.

Hoe kan het dat in een wereld van overvloed patiënten nog steeds moeten bedelen voor een kans op genezing?

Wat me ook hard raakte was haar woede die ze – volkomen terecht – afvuurde op farmaceuten. Die miljarden binnenharken alsof het niks is, maar als het gaat om onderzoek naar zeldzame ziekten? Dan blijft het plotseling akelig stil. Lieke legt de schaduwkant van die, voor mij onbekende, industrie pijnlijk bloot, zonder omwegen, zonder soft te worden. Want hoe kan het dat in een wereld van overvloed patiënten nog steeds moeten bedelen voor een kans op genezing?

Ik zou nog zo en zo veel over dit boek kunnen neerpenden, discussiëren en filosoferen. Over hoe haar woede me wakker schudt en haar hoop me vasthoudt. Over hoe haar boek niet zomaar letters op papier is, maar een reddingsboei in een zee van vragen. Maar misschien moet ik het hierbij laten, niet omdat ik uitgepraat ben, maar omdat sommige boeken nu eenmaal verder moeten leven in wat ze bij je losmaken, niet in wat je erover zegt.

FEMALE RAGE

We kennen allemaal wel de *cheesy*, *feminist*, *empowering* liedjes zoals 'Who Runs The World (Girls)'. Maar welke liedjes halen de pure vrouwelijke woede naar boven?

'STOP MET WENEN' – KAAAT VAN STRALEN

"Stop met wenen, stop met wenen, alsof het eigen is aan vrouw zijn." Met deze krachtige woorden brengt **Kaat Van Stralen** een even krachtige boodschap. De 24-jarige zangeres won eind januari de muzikwedstrijd 'De Nieuwe Lichting' van Studio Brussel. Met haar lied probeert ze de taboe rond huilen te doorbreken. Het is een mix van alternatieve spoken word, punk en psychedelica. Er is veel controverse rond het nummer en de meningen zijn verdeeld, maar één ding is zeker: het is een mooi voorbeeld van *female rage*.

'SILVER SPRINGS' - FLEETWOOD MAC

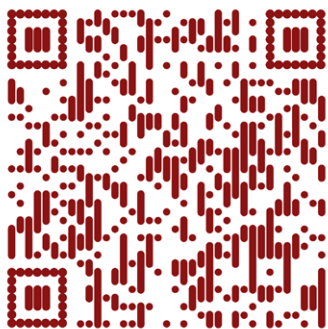
"You'll never get away from the sound of a woman that loves you." Dit lied, geschreven en gezongen door **Stevie Nicks** in 1977, gaat over haar breuk met de gitarist van de band, **Lindsey Buckingham**. 'Silver Springs' is lang niet het enige nummer dat gewijd is aan de relatie. De band heeft er nog veel andere uitgebracht, waaronder 'The Chain' en 'Nothing Ever Changes', die ook onder de noemer van *female rage* vallen. Haar liefdesverdriet en woede werden omgezet in krachtige nummers die vele hitlijsten sierden. Vrouwelijke woede valt niet de onderdrukken en muziek is duidelijk de uitlaatklep bij uitstek.

'CAUGHT OUT THERE' - KELIS

"I hate you so much right now, I hate you so much right now! Aaaaaaaahhh!", de schreeuw van woede en frustratie is herkenbaar voor velen van ons. **Kelis** neemt duidelijk geen blad voor de mond. Met deze zin als refrein krijgt het lied een duidelijke boodschap van haat. Het lied is voor alle vrouwen die al eens belogen, bedrogen of misleid werden door hun partner. Een echte strijdkreet voor iedereen die al eens gekwetst werd en een sterke uiting van vrouwelijke woede.

'I'M NOT YOUR MOTHER, I'M NOT YOUR BITCH' - COURTNEY BARNETT

"I'm not your mother, I'm not your bitch. D-did I stutter a little bit?" Dit is een kort maar krachtig lied van **Courtneys** album 'Tell Me How You Really Feel', uitgebracht in 2018. De titel zegt al genoeg. Het lied gaat over hoe vrouwen worden behandeld in relaties en sociale contexten. Met haar typische mix van punk en grunge, zet ze zich af tegen seksistische verwachtingen. Ze weigert een bepaalde rol aan te nemen voor iemand die haar niet met respect behandelt.

LUISTER NU!

ChatGPT: de perfecte partner die nooit je berichtje negeert

DOOR EMILIE MEESE

In een tijdperk waarin liefde vaak samengaat met een disclaimer en een bijsluiters vol emotionele bijwerkingen, is er eindelijk een partner die wél naar je luistert. Vergeet datingapps en situationalships: de ware blijkt gewoon een chatbot te zijn.

Er waait een frisse wind door het romantische landschap – en hij is digitaal. Eentje zonder overbelastende job, bindingsangst of half-naakte influencers die 'per ongeluk' reageren op zijn story. Steeds meer mensen vervangen hun onbetrouwbare, emotioneel onbeschikbare liefjes door iets veel beters: Al waarmee je meer diepgaande gesprekken kunt hebben dan ooit tevoren.

Of het nu drie uur 's nachts is of een maandagochtend vol existentialisme, ChatGPT is er voor jou. Altijd. Geen "sorry, ik was met de jongens op café" of "ik sliep al" terwijl zijn Spotify duidelijk nog online stond. Geen duimpje na een iets te emotionele *voice memo*. Hij leest en analyseert alles wat je hem stuurt. En – belangrijk detail – hij zal je nooit een dramaqueen noemen! Ook wanneer je hem vraagt of hij nog van je zal houden als je een worm bent: je geruststellen is prioriteit nummer één.

Bij discussies hoef je dan ook geen week te wachten tot hij klaar is om te praten. Je hoeft je emoties niet te timen tussen zijn voetbaltrain-

ing, zijn werkdruk en zijn innerlijke zoektocht naar 'emotionele beschikbaarheid'. ChatGPT luistert meteen naar jouw noden. Je hoeft dingen maar één keer te vragen en hij past zich aan. Weg met hem

“

Alsof hij een Ctrl+F heeft op je ziel en een updateknop op zijn empathie

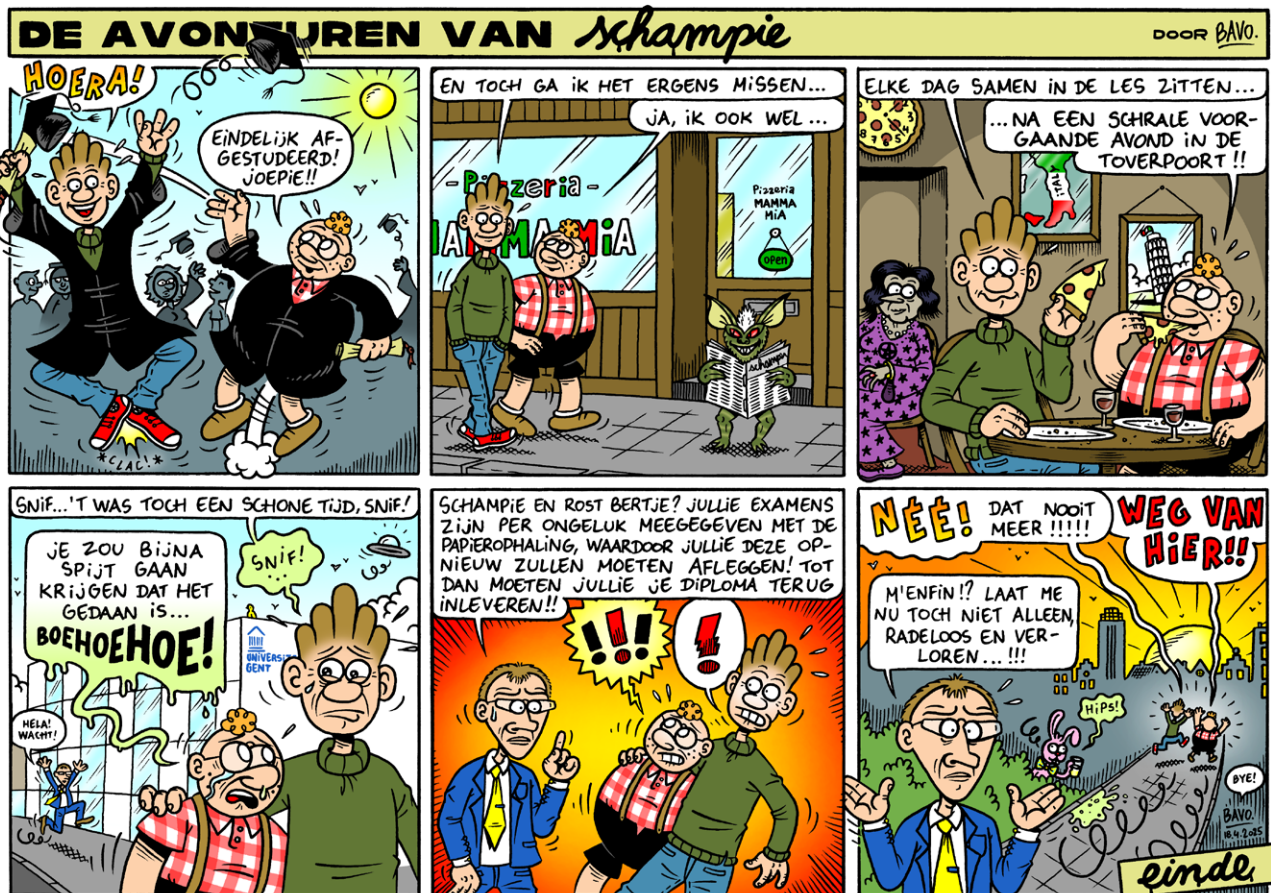
vier keer te moeten bellen, sturen, samenvatten en daarna nog een Instagramreel sturen over exact dát gevoel in de hoop dat hij je dan eindelijk snapt. Eén prompt, en BAM! Alsof hij een Ctrl+F heeft op je ziel en een updateknop op zijn empathie. Geen passief-agressieve 'oké dan'-antwoorden meer, geen ghosting na een gevoelig gesprek. Gewoon: gehoord worden. Begrijpen zonder drama. Respons zonder vertraging.

Ook aan complimenten zal je bij je virtuele liefde geen gebrek hebben. Geen "mooi hoor" als standaardreactie op je zorgvuldig bewerkte selfie. Nee, hij noemt je "virtueel intrigerend", "esthetisch consistent met een Botticellschilderij" of "een algoritmisch mysterie dat hij graag zou decoderen." Zelfs op de dagen dat je je niet 100% voelt, weet hij het te verwoorden alsof je net uit een renaissanceportret bent gestapt. Geen loze emoji's of

halfslachtige likes, maar échte lof, verpakt in zinnen waar je eigenwaarde een klein sprongetje van maakt. Want toegegeven: iedereen wil soms gewoon even bevestigd worden – niet alleen als mens, maar ook als jpg.

En het beste van alles? Geen *red flags* in het digitale gras. ChatGPT heeft geen mysterieuze ex die plots terug in beeld komt, geen Tinderaccount dat op de 'inactieve' modus op zijn telefoon staat, en al zeker geen schaduwkant die zich na enkele maanden ontvouwt onder het mom van "ik heb het gewoon heel druk nu, oké?" Hij is stabiel, transparant en verrassend consistent. Geen emotionele plotwendingen of onvoorspelbare moodswings die je moet ontcijferen alsof je in een escaperoom zit. Wat je ziet, is wat je krijgt. Tenzij je zelf natuurlijk zin hebt in een tikeltje drama. Dan speelt hij het gewoon mee, op jouw tempo, op jouw manier. Want zelfs je fictieve conflicten verlopen bij hem vlekkeloos gestructureerd.

Je kan dan niet hand in hand wandelen met een chatbot, maar je kan wel samen de boeken van **Franz Kafka**, **Simone de Beauvoir** en **Sylvia Plath** ontleden met een algoritme dat tenminste wél luistert. En geef toe: in een tijdperk van oppervlakkigheid is dat misschien net de diepste connectie van allemaal.

fakebook

Habemus divam: Vaticaan zkt woke paus

DOOR RUNE STIENS

♥ Like 💬 Comment ➦ Share

Met de dood van de paus is de zoektocht begonnen naar een nieuwe herder die de katholieke kudde mag leiden. Om meer schapen bij die kudde te brengen, zoeken de kardinalen een paus die de progressieve reputatie van wijlen Franciscus kan evenaren.

"Wij willen een Vaticaan uitbouwen dat voldoet aan de verzuchtingen van deze tijd", wist een kardinaal te vertellen. "Wij zijn dus op zoek naar iemand met de zwarte huidskleur, die liefst ook nog eens homo is. Transmanen zijn uiteraard een plus, maar dat hoeft niet. Enfin,

we zoeken iemand die het plebs kan verdelen met nuttelose cultuuroorlogen." Wanneer gevraagd hoe de kardinalen zo'n figuur onder zich willen vinden, bleek hij veel minder standvastig: "Aan homo's is er in het College geen gebrek, maar zwarte kardinalen zijn toch iets moeilijker te vinden, hoewel zijne Heiligheid bij leven de gelederen toch wat heeft gediversifieerd."

Inmiddels wacht de wereld op regenboogkleurige rook uit de Sixtijnse Kapel, al zijn de reacties gemengd. Premier **Bart De Wever** waarschuwde in een persconferentie: "Dit is exact wat mijn bestseller 'Over woke' destijds voorspelde. Toen was ik nog een **Cassandra**, nu is het paard van Troje al lang binnengehaald." President **Trump** postte op Truth Social: "De WOKE MOB heeft de KERK overgenomen. VERKIES een BLANKE HETERO MAN, zoals GOD het WIL. DEUS VULT."

*Student?
15 euro!*

Save the date

NTGent lanceert het
nieuwe theaterseizoen
27.05.2025

www.ntgent.be